

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΣΗΜΕΙΑ ΣΤΙΞΗΣ

Η άνω τελεία

Η άνω τελεία χωρίζει δύο μέρη μιας φράσης που σχετίζονται μεταξύ τους α ν τ ι θ ε τ ι κ ά. Ιδίως όταν το δεύτερο συμπληρώνει ή επεξηγεί το νόημα του πρώτου μέρους

Πχ : Αυτός δεν ήταν άνθρωπος · ήτανε θεριό ήταν δράκος του βουνού, στοιχειό.

Το κόμμα

Ειδικές περιπτώσεις

1. το κόμμα δεν έχει μόνο λογική αξία. Το χρησιμοποιούμε για λόγους εκφραστικούς, πχ για να κάνουμε τον αναγνώστη να προσέξει μια λέξη ή φράση.

Παραδείγματα:

Οι περιθωριακοί δε διστάζουν, ακόμη και με βιαιότητες, να στραφούν εναντίον του κοινωνικού κατεστημένου

Γι' αυτό, είναι επιτακτικός ο εθισμός μας, από τη μικρή μάλιστα ηλικία, στη διαλεκτική

2. μπροστά από το και τίθεται κόμμα όταν :

- έχει αντιθετική σημασία
- έχει συμπερασματική σημασία
- έχει επιδοτική σημασία
- έχει εναντιωματική σημασία
- προηγείται παράθεση ή επεξήγηση
- δύο προτάσεις που συνδέονται παρατακτικά με το και διακόπτονται από μια δευτερεύουσα πριν από το και πχ Ο πατέρας γύρισε σπίτι όταν έκλεισε το γραφείο, και η μητέρα έστρωσε το τραπέζι
-

3. μετά το και τίθεται κόμμα στη διακοπή προτάσεων

Η διπλή τελεία :

1. μπαίνει μπροστά από τα λόγια που αναφέρονται κατά λέξη και που κλείνονται σε εισαγωγικά
2. μπροστά από μια απαρίθμηση, μια ερμηνεία, ένα επακόλουθο
3. έπειτα από πρόταση που αναφέρει γνωμικό, παροιμία

Το ερωτηματικό ;

Το ερωτηματικό σε παρένθεση δείχνει ειρωνεία, την αμφιβολία μας για την αξιοπιστία ή γενικά για κάτι που αναφέρουμε

Πχ : Καμάρωνε πως ήταν ο καλύτερος (;) ποδοσφαιριστής

Το θαυμαστικό !

1. το θαυμαστικό σημειώνεται και για να υπογραμμιστεί η εντύπωση από κάτι απίστευτο ή ανόητο που ακούσαμε

Πχ : Φαντασίες !

Τι αλλόκοτος άνθρωπος !

2. μέσα σε παρένθεση εκφράζει απορία

Πχ : Λέει πως ανέβηκε σε μια ώρα (!) στην Πάρνηθα

Προσοχή : το θαυμαστικό και το ερωτηματικό σημειώνονται μέσα από τα εισαγωγικά, όταν ανήκουν στα λόγια που κλείνονται μέσα σε αυτά και έξω από αυτά, όταν ανήκουν στο κείμενο που εισάγουν τα ξένα λόγια

Πχ «Που πάμε ;» ρώτησε

Και ποιος δε θυμάται του Λεωνίδα το «μολών λαβέ»!

Τα αποσιωπητικά...

Δείχνουν ότι κάτι αποσιωπάται, δηλ. ότι η φράση δεν ολοκληρώθηκε από συγκίνηση, ντροπή, ή κάποιον άλλο λόγο. Τα αποσιωπητικά μπορεί να δηλώνουν περιφρόνηση, απειλή ή ότι ο συνομιλητής διακόπτει απότομα τη συνομιλία

Η διπλή παύλα - -

Με διπλή παύλα απομονώνεται μέρος του κειμένου, όπως και στην παρένθεση. Συνήθως ό,τι περικλείεται σε διπλή παύλα είναι απαραίτητα παρεμβολή στη συνέχεια του λόγου. Όταν το παρεμβλητό μέρος είναι στο τέλος της περιόδου, σημειώνεται μόνο η αρχική παύλα και στη θέση της δεύτερης παύλας έχουμε την τελεία της περιόδου

Η παρένθεση ()

Η παρένθεση μπορεί να έχει κατόπιν της άλλη στίξη, ιδίως κόμμα. Μπορεί να συνεχίζει με κεφαλαίο

Τα εισαγωγικά « »

Μέσα σε εισαγωγικά περικλείονται :

- τα λόγια κάποιου, όπως τα είπε ακριβώς
- ρητά, παροιμίες
- φράσεις ή λέξεις, που δε χρησιμοποιούνται με το συνηθισμένο τους νόημα ή χρησιμοποιούνται ειρωνικά
- τίτλοι βιβλίων, ονόματα πλοίων, εφημερίδων, επιγραφές

ΕΚΘΕΣΗ – ΕΚΦΡΑΣΗ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ : ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ – ΠΕΡΙΛΗΨΗ
ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ Η' ΛΟΓΩΝ

⇒ **Μαγνητοφώνηση :**

Καταγραφή ήχων την ώρα που παράγονται. Αναπαραγωγή των ήχων με τη μεσολάβηση ειδικού μηχανήματος. ΔΕΝ αναπαράγεται η οπτική τους εικόνα

⇒ **Μαγνητοσκόπηση :**

Καταγραφή πράξεων, επεισοδίων πάνω στη ροή της κίνησης τους. Αποτύπωση ήχων ΚΑΙ οπτικών στοιχείων. Μπορούμε ταυτόχρονα να παρακολουθούμε και να μαγνητοσκοπούμε

⇒ **Κινηματογράφηση :**

Διαδοχική αποτύπωση εικόνων ή φωτογραφιών που απεικονίζουν τμηματικά μια δράση. Στον κινηματογράφο δηλ. βλέπουμε διαδοχή φωτογραφιών. Επειδή το μάτι δεν μπορεί να διακρίνει τα κενά, βλέπουμε τις φωτογραφίες σα μια εικόνα που συνεχίζεται

⇒ **Φωτογράφιση :**

Αποτύπωση στιγμιοτύπων που μπορούμε να απολαμβάνουμε ακίνητα πάνω σε επιφάνειες συνήθως ορθογώνιες παραλληλόγραμμες

⇒ **Φωτοτύπηση :**

Αποτύπωση εγγράφων και εικόνων με ειδικό μηχάνημα που εξασφαλίζει την αναπαραγωγή τους σε πολλά αντίτυπα

⇒ **Στενογράφιση :**

Καταγραφή προφορικού λόγου με τη χρήση ειδικού κώδικα γραπτών συμβόλων. Χαρακτηριστικά της η ταχύτητα και ο συγχρονισμός με την εκφώνηση

⇒ **Σημειώσεις :**

Καταγραφή κυριότερων σημείων ενός γραπτού κειμένου ή ενός προφορικού λόγου μέσα από

μια αφαιρετική διαδικασία
κατά την οποία επισημαίνουμε
το ουσιώδες και παραλείπουμε
το επουσιώδες

**Πλεονεκτήματα της
μεθόδου των σημειώσεων :**

- ◆ Επισημαίνουμε τα ουσιώδη
- ◆ Αφομοιώνουμε ευκολότερα γνώσεις
- ◆ Οξύνεται η κριτική μας ικανότητα
- ◆ Δεν απαιτούνται ηχογραφικά ή άλλα τεχνικά μέσα
- ◆ Πρόκειται για μια εύκολη και ολιγοδάπανη μέθοδο

**Μειονεκτήματα της
μεθόδου των σημειώσεων :**

- ◆ Είναι προσωπική και υποκειμενική μέθοδος
- ◆ Μπορεί να στερεί από το κείμενο την ιδιαιτερότητα του ύφους, την ποικιλία του λόγου, τη μοναδικότητα του
- ◆ Η καταγραφή των κύριων σημείων δεν είναι πάντα πλήρης και ενδεικτική του αντικειμενικού στόχου του κειμένου
- ◆ Απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή και επαγρύπνηση προκαλώντας έτσι κάποια κόπωση

Χρησιμότητα :

Η χρησιμότητα αυτής της μεθόδου έχει βέβαια άμεση σχέση με τα πλεονεκτήματα της. Ιδιαίτερα χρήσιμη αποδεικνύεται όπου δεν είναι δυνατή η χρήση τεχνικών μέσων. Επειδή εξασφαλίζει ευκινησία και ανεξαρτησία χρησιμοποιείται ιδιαίτερα σε συνεντεύξεις τύπου από τους δημοσιογράφους. Ειδικότερα στο σχολείο επιτρέπει την καταγραφή των στοιχείων που επισημαίνει ο καθηγητής, των πληροφοριών και επεξηγήσεων που είναι απαραίτητες για την κατανόηση του κειμένου. Μας αποδεσμεύει από τα δεσμά της μονοδιάστατης πληροφόρησης αφού εξασφαλίζει περιεκτικές γνώσεις ΚΑΙ από άλλες πηγές. Όταν δεν υπάρχει βιβλίο σε κάποιο μάθημα, οι χειρόγραφες σημειώσεις αποκτούν

πρωτεύοντα ρόλο στη διαδικασία της μάθησης (πρακτική που χρησιμοποιείται κυρίως στα πανεπιστήμια)

Σημειώσεις από τον γραπτό λόγο. Μεθοδολογία :

- ◆ Διαβάζουμε ολόκληρο το κείμενο προσεκτικά
- ◆ Υπογραμμίζουμε τις λέξεις – κλειδιά σε όλο το κείμενο
- ◆ Εντοπίζουμε το νοηματικό κέντρο (μας βοηθούν οι λέξεις που έχουμε υπογραμμίσει)
- ◆ Κρατούμε σημειώσεις κατά παράγραφο ή κατά ευρύτερες νοηματικές ενότητες
- ◆ Βρίσκουμε το θέμα της παραγράφου εντοπίζοντας τη θεματική περίοδο

Σημειώσεις κατά Παράγραφο :

- ◆ Υπογραμμίζουμε τις λέξεις – κλειδιά τόσο για το θέμα όσο και για τις σημαντικές λεπτομέρειες
- ◆ Επισημαίνουμε τις διαρθρωτικές λέξεις για να βρούμε τον τρόπο με τον οποίο δομείται η παράγραφος
- ◆ Χρησιμοποιούμε τις λέξεις – κλειδιά για να αποδώσουμε τα κύρια σημεία της παραγράφου με σύντομες φράσεις
- ◆ Θεματική περίοδος ⇒ θέμα
- ◆ Διάκριση λεπτομερειών, μεθόδου με την οποία αναπτύσσονται πχ σύγκριση ⇒ καθορισμός αντικειμένων που συγκρίνονται
- ◆ Υπογράμμιση λέξεων – κλειδιών

Οι σημειώσεις **ποικίλουν** από άτομο σε άτομο

- απόδοση κύριων σημείων με προτάσεις (βλ. 1η παραλλαγή σελ. 220)
- απόδοση κύριων σημείων με λέξεις κλειδιά (βλ. 2η παραλλαγή σελ. 221)
- απόδοση κύριων σημείων παραστατικά/τηλεγραφικά(βλ3η παραλλαγή σελ.221)
- απόδοση κύριων σημείων σε διάγραμμα (βλ. 4η παραλλαγή σελ. 221)

Αίτια ποικιλίας

Ο σκοπός για τον οποίο γράφονται, ο προσωπικός χαρακτήρας σημειώσεων, δομή
– είδος λόγου, οι συνθήκες λήψης σημειώσεων

ΘΕΜΑΤΑ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ Α' ΜΕΡΟΣ

- ◆ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ
- ◆ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ
- ◆ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ – ΓΝΩΜΗΣ
- ◆ ΠΑΡΑΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ
- ◆ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΖΩΗ – ΚΙΤΡΙΝΙΣΜΟΣ
- ◆ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΕΥΘΥΝΗ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΥ
- ◆ ΜΜΕ – ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ – ΕΞΟΥΣΙΑ – ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΜΟΣ
- ◆ ΤΥΠΟΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
- ◆ ΜΜΕ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙ

Φροντιστήριο ΠΡΙΣΜΑ - Κάλυμνος

ΠΩΣ ΣΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ Η ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

1. Διαβάζουμε πολύ προσεκτικά το κείμενο
2. Υπογραμμίζουμε τις λέξεις ή φράσεις «**κλειδιά**» ανά παράγραφο. Το βήμα αυτό είναι η αφετηρία για τη σύνταξη σωστής περίληψης
3. Βρίσκουμε τη νοηματική σχέση των παραγράφων
4. Με τις λέξεις «κλειδιά» σχηματίζουμε ολοκληρωμένες προτάσεις χρησιμοποιώντας πληροφοριακό ύφος. Δεν αναπαράγουμε το ύφος του κειμένου
5. Χρησιμοποιούμε **3ο ενικό** πρόσωπο. Το είδος της σύνταξης καθορίζεται από το είδος του κειμένου [συνήθως παθητική]
6. Καταγράφουμε τα ουσίωση **ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΣΧΟΛΙΑΖΟΥΜΕ !**
7. Η σύνταξη της περίληψης αποτελεί αφαιρετική διαδικασία.
Παραλείπουμε : παραδείγματα, επεξηγήσεις, σχήματα λόγου, κοσμητικά επίθετα, επαναλήψεις
8. Όπου υπάρχουν μεταφορές και κυριολεξίες, χρησιμοποιούμε μόνο τις κυριολεξίες ή τις παραλείπουμε αν έχουν διακοσμητικό ρόλο
9. Χρησιμοποιούμε μεταβατικές λέξεις όπως : πιστεύει, προτείνει, προτρέπει, αναφέρει, γνωστοποιεί, απαριθμεί κ.α
10. Η περίληψη μας δεν πρέπει να υπερβαίνει το 1/3 ή το 1/4 του αρχικού κειμένου

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΥΚΝΩΣΕΙΣ – ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

1. Απαλοιφή ονοματικού προσδιορισμού. Πχ η όμορφη πόλη = πόλη
2. Αντικατάσταση μιας σειράς υπωνύμων από το υπερώνυμο τους. Πχ αυτοκίνητα, τρένα, αεροπλάνα, καράβια = μέσα μεταφοράς
Η Ζάκυνθος, η Κεφαλονιά, η Ιθάκη, η Λευκάδα, η Κέρκυρα, οι Παξοί = Ιόνια νησιά
3. Αντικατάσταση μιας περιόδου από τη λεκτική πράξη που δηλώνει. Πχ Η μητέρα του Νίκου είπε στον καθηγητή της τάξης ότι στο γιο της έτυχε μια οικογενειακή υποχρέωση, κοιμήθηκε αργά και γι' αυτό δεν ήρθε στο σχολείο τη Δευτέρα = Η μητέρα του Νίκου δικαιολόγησε τις απουσίες του γιου της

4. Αντικατάσταση μιας σειράς ενεργειών από μια φράση που επιγράφει όλη την πράξη. Πχ Τηλεφώνησα,για να επιβεβαιώσω την ημέρα και την ώρα, αγόρασα ρούχα κατάλληλα για την περίπτωση, έψαξα για ένα ανάλογο δώρο και εξασφάλισα συνοδό = Ετοιμάστηκα για το πάρτι

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Ένας μαθητής κατέγραψε τις προτάσεις που υποβλήθηκαν στην πρώτη συνάντηση της περιβαλλοντικής ομάδας του σχολείου του, για να γράψει τα πρακτικά. Βοηθήστε τον να επιλέξει το σωστό ρήμα στο σωστό χρόνο, ώστε το κείμενο του να δίνει αντιπροσωπευτική εικόνα της σύσκεψης :

Την περασμένη Πέμπτη 6/11/1998 και ώρα 6.00μμ, στην αίθουσα τελετών του σχολείου πραγματοποιήθηκε η πρώτη συνάντηση της περιβαλλοντικής ομάδας του Β2 με θέματα : α]επιλογή προγράμματος και β] προγραμματισμός και κατεύθυνση της έρευνας

Ο κ.διευθυντής [απευθύνομαι, προλογίζω, ανακοινώνω] τη σύσκεψη συνεχάρη την ομάδα για την πρωτοβουλία της και τη[ν]

[τονίζω, επισημαίνω, διαβεβαιώνω] για την οικονομική και ηθική συμπαράσταση του σχολείου στις εργασίες της. Στη συνέχεια, ο επικεφαλής της ομάδας, καθηγητής κ. Κ

[αντιπροτείνω, εισηγούμαι, δηλώνω] ως θέμα της εργασίας τη μελέτη του υδροβιότοπου της περιοχής μας και [επισημαίνω, υπογραμμίζω, προτείνω] να ερευνηθεί η εγκώρια χλωρίδα και πανίδα και η σχέση της με τη ζωή των κατοίκων. Έπειτα

[παίρνω το λόγο, αντικρούω, συμφωνώ] τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας.

Ο Α αφού [αναφέρομαι, προσθέτω, ανακοινώνω] [σ]τους κινδύνους που απειλούν σήμερα τον υδροβιότοπο, [δηλώνω, υποστηρίζω, υπαινίσσομαι] να καταγραφούν στην εργασία, ώστε να ευαισθητοποιηθούν όλοι απέναντι τους.

Ο Β [συμφωνώ, διατυπώνω τη γνώμη, επισημαίνω] μια ομάδα να φωτογραφίσει όλα τα είδη της εγκώριας πανίδας και χλωρίδας. Ο Γ [αντιπροτείνω, συμπληρώνω, παρεμβαίνω] να συμπεριληφθούν στην εργασία και εικόνες πουλιών και ζώων από αγγεία της αρχ.ελλ.παράδοσης

Τότε ο Α [θίγω το θέμα, παρεμβαίνω, αντιπροτείνω] και [καταλήγω, αναλύω, τονίζω] ότι αν η εργασία στραφεί προς σαυτή την κατεύθυνση κινδυνεύει να μεταβληθεί σε ιστορική ανάλυση.

Ο Γ, όμως [δευτερολογώ, αναφέρομαι, διαβεβαιώνω/μετοχή] [αντικρούω τα επιχειρήματα, συζητώ διεξοδικά, αναρρώ όσα είπα] του Α

και [υποστηρίζω, αντιπροτείνω, εισηγούμαι] ότι τα στοιχεία αυτά είναι απαραίτητα για την ολοκληρωμένη μελέτη του θέματος.

Ο Α, [ανασκευάζω επιχειρήματα, αναιρώ όσα είπα, συμφωνώ] και το θέμα [κλείνω, ανοίγω, θίγω]

Η συζήτηση [τερματίζομαι, εξαντλούμαι, υπαινίσσομαι] στις 8μμ, αφού [συζητούμαι διεξοδικά, ανακοινώνομαι, αναφέρομαι] οι προτάσεις που διατυπώθηκαν και αποφασίστηκαν ως εξής:

Α] Ως θέμα εργασίας επιλέγεται η μελέτη του υδροβιότοπου της περιοχής

Β] Η περιβαλλοντική ομάδα θα χωριστεί σε 4 υποομάδες καθεμία από τις οποίες θα αναλάβει ένα ιδιαίτερο τομέα έρευνας

Γ] Η έρευνα θα στρέφεται προς δύο κατευθύνσεις: προς το παρελθόν [ιστορική σύνδεση και προς το παρόν [σημερινές συνθήκες]

1. Η ΕΙΔΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΣΧΟΛΙΟ

ΤΟ ΓΕΓΟΝΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΣΧΟΛΙΟ ΣΤΗΝ ΕΙΔΗΣΗ ΣΕΛ 14 - 18

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Αφού διαβάσετε την ακόλουθη σχολιασμένη ειδηση, να την αποδώσετε όσο το δυνατόν αντικειμενικότερα και συντομότερα, αφαιρώντας κάθε σχόλιο

Α] ΠΟΤΗΡΙΑ – ΜΠΑΛΕΣ ΣΤΗ ΣΕΟΥΛ

Το κιτς ήταν ανέκαθεν ακώριστος σύντροφος της κατανάλωσης. Το Παγκόσμιο Κύπελο είναι πάνω απ' όλα κατανάλωση και κέρδη και οι Απωανατολίτες, οι σύγχρονοι έμποροι των εθνών, το γνωρίζουν καλύτερα απ' όλους

Στη Σεούλ κάνουν θραύση τα κύπελα για κοκτέιλ σε σχήμα μπάλας ποδοσφαίρου. Με αναμφίβολα πλεονεκτήματα για τους ιδιοκτήτες μπαρ, γιατί ο πότης δεν μπορεί ούτε να ελέγξει ούτε να απολαύσει την ποσότητα και την ποιότητα του ποτού του, τα κύπελα του ποδοσφαίρου μαγεύουν τους Απωανατολίτες που αρέσκονται πάντοτε να παίζουν με μικροεφευρέσεις και νεωτερισμούς. Και επειδή ενός κακού μύρια έπονται, οι μπάλες – κύπελα περιέχουν νέα κοκτέιλ, ειδικής επετειακής έμπνευσης, τα «Φουτίξ» και «Τοπ» 16», με ονόματα που δεν μαρτυρούν τίποτα για τη σύνθεση τους, η οποία Κύριος οίδη εάν βγάζει ή όχι «γκολ» τους δοκιμαστές.

Αφού διαβάσετε τις σύντομες ειδήσεις που ακολουθούν, να διατυπώσετε αντίστοιχους τίτλους χρησιμοποιώντας σημεία στίξης, για να δηλώσετε το σχολιασμό που αναφέρετε στις παρενθέσεις

Παράδειγμα :

Δεδομένη ειδηση : Η παράσταση «Πολύ κακό για το τίποτα» του Ουίλιαμ Σαίξπηρ που ανέβασε το 60ό Λύκειο Αθηνών, ήταν καταπληκτική και εισέπραξε τα συγχαρητήρια των θεατών.

Ζητούμενο σχόλιο στον τίτλο : Θαυμασμός και έκπληξη

Πιθανή απάντηση : Οι μαθητές...μας δίδαξαν Σαίξπηρ

Α] Σμήνος γλάρων απορροφήθηκε από τις τουρμπίνες ενός πολεμικού αεροσκάφους τύπου F 5, με αποτέλεσμα να καταρριφθεί το αεροσκάφος. Οι χειριστές διασώθηκαν με αλεξίπτωτα. (Χιούμορ και έκπληξη)

Β] Αμερικανός χρήστης υπολογιστών έσωσε τη ζωή μιας Βρετανίδας, όταν εντόπισε στο Διαδίκτυο ένα σημείωμα της που προανήγγειλε την αυτοκτονία της. Ο

Αμερικανός ειδοποίησε τη βρετανική Αστυνομία, η οποία έσπευσε στο σπίτι της κοπέλας, αποτρέποντας την από την ιδέα που είχε (Επιδοκιμασία)

Γ]Κίνδυνος ελλοχεύει για το δείκτη ευφυΐας μας λόγω των διακοπών. Σύμφωνα με το πόρισμα Γερμανού ψυχολόγου, όσοι επιστρέφουν από διακοπές έχουν πηλίκο ευφυΐας λίγο μεγαλύτερο από εκείνο των ατόμων με νοητική στέρηση (Αμφισβήτηση)

Δ]Περίπου 18.000 νέοι, ηλικίας από 15 έως 18 ετών, και 4.184 μικρά παιδιά μέχρι 14 ετών απασχολούνται παράνομα στην Ελλάδα, σε αγροτικές δουλειές, στις οικοδομές, στον τουρισμό και τις βιομηχανίες (Αγανάκτηση)

Ε]Πρωτομαγιά στο αυτοκίνητο έκαναν χιλιάδες εκδρομείς λόγω του μπούλιταρισματος σε όλες τις εξόδους της Αθήνας (Ειρωνεία)

3.ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ ΞΕΝΟΥ ΣΧΟΛΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΙΔΗΣΗ ΣΕΛ 20 ΕΡΩΤΗΣΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

Να συνδυάσετε τα στοιχεία των τριών στηλών, ώστε να γίνει φανερό ποιο σχόλιο στήλη II αντιστοιχεί σε κάθε είδηση [στήλη I] και ποιος σχολιάζει [στήλη III]

I ΕΙΔΗΣΗ	II ΣΧΟΛΙΟ	III ΠΟΙΟΣ ΣΧΟΛΙΑΖΕΙ
Α]πεζοδρόμηση του Εμπορικού κέντρου	1]αδικαιολόγητη η καλλιέργεια πρόωρης αισιοδοξίας στους πάσχοντες	α] οικολόγος της Γκρίνιτς
Β] άμεση η σύλληψη των δραστών της ληστείας	2] οι επιπτώσεις των ανταγωνισμών στην υγεία μας και στο περιβάλλον	β]ερευνητής της βιολογίας
Γ] μάθημα σε φοιτητές από την οθόνη	3] μπορεί να προκύψει μια νέα απειλή κατά της ιδιωτικής μας ζωής	γ] τεχνικός εμπειρογνώμονας
Δ] έτοιμα τα πρώτα εικονοτηλέφωνα	4] η μεταφορά των εμπορευμάτων θα γίνει προβληματική	δ] δύσπιστος καταστηματούχος
Ε] νέο όπλο κατά του καρκίνου	5] βασικές αιτίες ο επιπόλαιος έλεγχος και η υπερβολική ταχύτητα	ε] πανεπιστημιακός καθηγητής

ΣΤ] πολύνεκρο σιδηροδρομικό δυστύχημα στη Γερμανία	6] κανένα ηλεκτρονικό μέσον δεν μπορεί να αντικαταστήσει το δάσκαλο	στ] αστυνομικός της Άμεσης Δράσης
Ζ] νέες πυρηνικές δοκιμές στην Ινδία και το Πακιστάν	7] η επιτυχία της επιχείρησης οφείλεται στην έγκαιρη επέμβαση και στο συντονισμό των ενεργειών μας	ζ] ένας κοινωνιολόγος
Η] επίσκεψη μαθητών στην Ευρωβουλή		η] κυβερνητικός εκπρόσωπος

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Να συμπληρώσετε τα κενά των προτάσεων που ακολουθούν, χρησιμοποιώντας το σωστό τύπο λέξεων του πίνακα (δύο δεν θα χρησιμοποιηθούν)

αποδοκμασία	ενστερνίζομαι	πολεμική	προσυπογράφω	επιδοκμασία
στιγματισμός	εγκρίνω	επικρίνω		

Υπερπήφηση της ειρηνευτικής συμφωνίας

Με μεγάλη πλειοψηφία ο λαός της διαιρεμένης Ιρλανδίας – Καθολικοί και Διαμαρτυρόμενοιτην ειρηνευτική συμφωνία ανάμεσά τους στο δημοψήφισμα της 22ας Μαΐου 1998. Ήταν μια επιβεβαίωση ότι οι περισσότεροι Διαμαρτυρόμενοι της Β. Ιρλανδίαςτο ειρηνευτικό μήνυμα. Μερικές μέρες νωρίτερα το δημοφιλές συγκρότημα U2.....υπέρ της συμφωνίας με μια συναυλία στο Μπέλφαστ. Το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος δεν ήταν απλώς.....,αλλά της βίας που μάστιζε τη χώρα από το 1969. Ήταν πλέον ώριμες οι συνθήκες για να γίνει κατανοητό από όλους ότι ο/η διαρκήςεναντίον των προσπαθειών προσέγγισης των δύο πλευρών διεύρυνε το χάσμα.

Να συμπληρώσετε τα κενά των προτάσεων επιλέγοντας κάθε φορά το κατάλληλο ρήμα στο σωστό τύπο

1.Επέστρεψε το διαστημικό λεωφορείο «Κολούμπια», όπου μαζί με το επταμελές πλήρωμα του συνταξίδεψαν 2.000 μικρά ζώα. Όπως.....(δημοσιεύω, ανακοινώνω, παρουσιάζω) η NASA σκοπός του ταξιδιού ήταν η μελέτη του νευρικού συστήματος σε συνθήκες έλλειψης βαρύτητας

2.Την πρόσληψη 2.500 ανέργων πτυχιούχων ΑΕΙ – ΤΕΙ ως στελεχών στους δήμους..... [προειδοποιώ, μεταδίδω, εξαγγέλω] η κυβέρνηση

3.Όπως.....[γνωστοποιώ, δημοσιεύω, μεταδίδω] ο ανταποκριτής της εφημερίδας, μέχρι τα μέσα του επόμενου αιώνα οι πλημμύρες ενδέχεται να γίνουν καθημερινό φαινόμενο στην πλατεία του Αγίου Μάρκου της Βενετίας

4. Σε πρόσφατη συνέντευξη του ο δημοφιλής καλλιτέχνης.....[παρουσιάζω, προαναγγέλω, προειδοποιώ] τη συνεργασία του με το Εθνικό Θέατρο

5. Η μεγάλη έρευνα για τα προβλήματα της σημερινής νεολαίας που.....[γνωστοποιώ, δημοσιεύω, ανακοινώνω] απογευματινή εφημερίδα, αύξησε θεαματικά την κυκλοφορία της

6. Με ανακοίνωση της στον Τύπο η φαρμακοβιομηχανία.....[εξαγγέλω, ενημερώνω, προειδοποιώ] το καταναλωτικό κοινό ότι αναστέλλει την κυκλοφορία του παυσίπνου

7. Σε εκδήλωση που έλαβε χώρα στη Στοά του βιβλίου ο γνωστός συγγραφέας.....[ανακοινώνω, δημοσιεύω, παρουσιάζω] το νέο του έργο

8. Η οικολογική εταιρεία Γκρίνπις.....[ανακοινώνω γνωστοποιώ προειδοποιώ] την Άγκυρα ότι ένα ατύχημα στο πυρηνικό εργοστάσιο που σκοπεύει να δημιουργήσει θα είναι ολέθριο

Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση

1. Όσοι φοβούνται ότι οι μαύρες γάτες, ο αριθμός 13 και το σπάσιμο ενός καθρέφτη θα τους φέρει ατυχία βασανίζονται από προκαταλήψεις – δεισδαιμονίες – προλήψεις – εικασίες

2. Όποιος ισχυρίζεται ότι οι μαύροι είναι λιγότερο έξυπνοι από τους λευκούς εκφράζει δεισδαιμονίες – έχει προκαταλήψεις – διατυπώνει γνωματεύσεις – ασκεί κριτική

3. Οι θρύλοι και οι παραδόσεις ενός λαού για τα φαντάσματα, τις νεράιδες και τα στοιχειωμένα σπίτια εκφράζουν Δογματική γνώμη – προκαταλήψεις – εικασίες – δεισδαιμονίες

4. Η δήλωση του αυτόπτη μάρτυρα ότι η έκρηξη προκλήθηκε πιθανόν από κατά την αντικατάσταση της φιάλης υγραερίου είναι Απόφθεγμα – γνωμάτευση – εικασία – δογματική γνώμη

5. Το πόρισμα του μηχανικού ότι η πτώση του κτιρίου οφείλεται στην ελλιπή ενίσχυση του σκυροδέματος είναι Δογματική γνώμη – πρόκριση – πρόληψη – γνωμάτευση

6. Η πεποίθηση των φανατικών ότι πάντοτε η διαιτησία αδικεί είναι Πρόληψη – εικασία - δογματική γνώμη – γνωμάτευση

7. Η φράση «γηράσκω αεί διδασκόμενος» είναι Απόφθεγμα – εικασία – κριτική – προκατάληψη

Η έγκαιρη και έγκυρη πληροφόρηση έχει μεγάλη σημασία για τη ζωή του σύγχρονου ανθρώπου [σελ28]

Η έγκαιρη και έγκυρη πληροφόρηση κατατοπίζει το σύγχρονο άνθρωπο στο κοινωνικό «γίνεσθαι». Μάλιστα, επειδή σήμερα η κοινωνική πραγματικότητα είναι ευμετάβλητη, η έγκαιρη πληροφόρηση είναι κάτι παραπάνω από αναγκαία. Από την άλλη, η έγκυρη πληροφόρηση, επειδή παντού σήμερα ηχούν οι σειρήνες της παραπληροφόρησης, συμπληρώνει και αυτή τον κύκλο της αναγκαίας ενημέρωσης του σύγχρονου ανθρώπου.

Πλειάδα παραδειγμάτων αποδεικνύει περίτρανα την αναγκαιότητα της έγκαιρης και έγκυρης πληροφόρησης. Πώς, για παράδειγμα, ο σύγχρονος άνθρωπος θα συλλάβει τα πολιτικά ζητήματα της εποχής, αν αγνοεί τα επίκαιρα πολιτικά γεγονότα; Οποσδήποτε, η παράκαιρη επαφή με τα πολιτικά ζητήματα οδηγεί σε εσφαλμένα πολιτικά συμπεράσματα και σε λανθασμένες πολιτικές επιλογές. Από την άλλη, πώς θα μπορέσει ο νέος να επιλέξει το επάγγελμα του, όταν τον πλημμυρίζει ένας χείμαρρος με παραπλανητικές πληροφορίες γύρω από τα επαγγέλματα και την αγορά εργασίας; Τα χρόνια αυτά είναι κρίσιμα για το νέο. Γι' αυτό, η επαγγελματική του παραπλάνηση, απότοκος των χαλκευμένων πληροφοριών, θα ορθώσει μπροστά του αναρίθμητα προβλήματα και θα τον «γκρεμοτσακίσει» επαγγελματικά.

Τα χαρακτηριστικά αυτά παραδείγματα αποδεικνύουν πώς η έγκαιρη και έγκυρη πληροφόρηση διασφαλίζει τη γνώση όλων των παραμέτρων που διαμορφώνουν τη σύγχρονη πραγματικότητα και συνεπώς την ορθοπλώρηση μας μέσα σ' αυτήν.

Η δικόνοια είναι η κατάρα της ελληνικής φυλής [με παραδείγματα] [σελ28]

Η δικόνοια συνοδεύει τη φυλή μας από τη στιγμή της εμφάνισής της. Μάλιστα είναι τόσες πολλές οι εκδηλώσεις της δικόνοιας στο χώρο της φυλής μας, ώστε κάποιος θα υποστήριζε πως έχουν πάρει τη μορφή κατάρας για κάποιο ανοσοσύστημα του γένους μας. Πληθώρα ιστορικών παραδειγμάτων πείθει για την ύπαρξη του «κακού» της δικόνοιας στη φυλή μας.

Το «ζιζάνιο» της προδοσίας παρακίνησε τον Εφιάλτη στην προδοσία των Ελλήνων το 480πχ στις Θερμοπύλες. Το ίδιο πάλι «μικρόβιο» ανακάλυψε την Κερκόπορτα και έπεσε το Βυζάντιο. Από παραπλήσιες πάλι πολιτικές διαφορές οι Έλληνες του Αγώνα του '21 φυλάκισαν έναν από τους πρωτεργάτες της επανάστασης, τον Κολοκοτρώνη και αργότερα δολοφόνησαν τον πρώτο τους κυβερνήτη, τον Καποδίστρια. Ούτε όμως στη σύγχρονη ιστορία λείπουν οι έντονες διαμάχες. Αποκορύφωμα τους είναι ο εμφύλιος του 1944 – 47. Αυτός ο πόλεμος βύθισε το λαό μας στο μίσος, την εμπάθεια και το τέλμα, την ώρα που όλος ο κόσμος ανάσαινε από το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο και προσπαθούσε να ορθοποδήσει.

Όντως λοιπόν η δικόνοια είναι η κατάρα της ελληνικής φυλής, γιατί σ' όλο το «ρουν» της ελληνικής ιστορίας άνοιξε Κερκόπορτες, για να περάσει ο εχθρός, ο οποιοσδήποτε εχθρός.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΩΝ

- ◆ Υπάρχουν δύο είδη παραδειγμάτων. Το πρώτο είδος παραδείγματος είναι το να αναφέρει κάποιος πράγματα που έχουν γίνει στο παρελθόν, ενώ το άλλο είναι να επινοεί ο ίδιος φανταστικά. Το δεύτερο είδος υποδιαιρείται στις παραβολές και στους μύθους.
- ◆ Κατά τον Αριστοτέλη το παράδειγμα και το επιχείρημα ανήκουν ανήκουν στις αποδείξεις, οι οποίες είναι κοινές σε όλα τα είδη του λόγου.
- ◆ Πρέπει να μεταχειριζόμαστε τα παραδείγματα, όταν δεν έχουμε επιχειρήματα, ως αποδείξεις, αλλά όταν έχουμε επιχειρήματα, πρέπει να τα μεταχειριζόμαστε τα παραδείγματα μετά τα επιχειρήματα, ως μαρτυρίες μα τη μορφή επιλόγου. Στη δεύτερη περίπτωση, όταν τα μεταχειριστεί κάποιος πριν από τα επιχειρήματα, είναι

υποχρεωμένος να αναφέρει πολλά παραδείγματα, ενώ όταν τα μεταχειριστεί κατόπιν, και ένα παράδειγμα είναι αρκετό

- ♦ Για τις πολιτικές συζητήσεις είναι χρησιμότερα τα παραδείγματα, γιατί «κατά το πλείστον» είναι όμοια αυτά που θα γίνουν με όσα συνέβησαν στο παρελθόν

Να αντικαταστήσετε τις υπογραμμισμένες λέξεις με άλλες ισοδύναμες που θα χρησιμοποιούσε κάποιος στο λόγο του για να εντυπωσιάσει [λόγιο ύφος]

...Η έλξη της εικόνας και η ψευδαισθηση της δράσης, η φυγή από την πραγματικότητα και η αποφυγή της επαφής με τον εαυτό μας είναι παράγοντες που οδηγούν σε αιχμαλωσία εκατομμύρια τηλεθεατών. Η τηλεόραση με τις εκπομπές της περιορίζει την κριτική σκέψη, μηδενίζει τις επιλογές και κάνει όμοιες τις επιθυμίες των ανθρώπων. Καταργεί τις διαφορές, ενδυναμώνει τη βία, οδηγεί σε έλλειψη ηθών, ενισχύει την αγάπη προς την καταστροφή και την απαισιοδοξία. Η τηλεόραση λοιπόν αλλοτριώνει τα άτομα

Να επιλέξετε τη σημασία της σωστής λέξης:

Οξύμωρο

Είναι σχήμα λόγου κατά το οποίο συνάπτονται λέξεις συνώνυμες
Είναι αυτός που έχει οξύ νου, γρήγορη αντίληψη
Πολλοί λένε ότι ο άνθρωπος πρέπει να σπεύδει βραδέως στο γάμο. Αυτό είναι οξύμωρο

Ψευδεπίγραφος

Το σύγγραμμα αυτό δεν είναι του ιδίου επιστήμονα. είναι έργο ψευδεπίγραφο νόθο
Η επιταγή δεν έχει τη δική του υπογραφή, είναι πλαστογραφημένη, ψευδεπίγραφη
Το επιχείρημα αυτό είναι είναι ψευδές, ψευδεπίγραφο

Ιλαροτραγικός

Ο επιφανειακά τραγικός, αλλά κωμικός στην ουσία του
Η τραγωδία που έχει τέτοια στοιχεία, τραγικά και κωμικά

Διαβουκόληση

Ο τραγικός, ο ταλαιπωρημένος
Παράγωγο του ρήματος βουκολώ, βόσκω
Η εξαπάτηση με απατηλές υποσχέσεις
Η ώθηση ζώων προς τον τόπο βοσκής

Να κάνετε την αντιστοίχιση [μια λέξη περισσεύει]

Φυλλοροώ

Εκμηδένιση

Αποκάθαρση

Ταυτολογία

Χάλκευση [ειδήσεων]

Εξασθενίζω

Κονιορτοποίηση

Σκευωρία

Κοινός τόπος

Εξαγνισμός

Καθαίρω

Να συμπληρώσετε τα κενά με τις λέξεις : κρίση, συναισθηματικός, συνειρμός, φευγαλέος, παθητικοποίηση, ατομικότητα, μαζοποίηση

Τα μηνύματα έχουν το χαρακτήρα του _____ κυρίως στο χώρο της ενημέρωσης, γιατί το κοινό δεν μπορεί να τα ξανακούσει. Δεν επιλέγει τον τρόπο με τον οποίο θα προσλάβει τα μηνύματα αυτά και οδηγείται σε _____. Κάθε είδηση ακολουθείται από την αμέσως επόμενη και έτσι δεν καλλιεργείται η _____

Τα μηνύματα αυτά όμως ποτυπώνονται λόγω της χρήσης της εικόνας και του ήχου. Τα μηνύματα που εκπέμπει ο ηλεκτρονικός τύπος διεγείρουν _____ λειτουργίες.

Οι μνήμες που ανακαλούνται και οι που προκαλούνται είναι τελείως διαφορετικοί απ' ό,τι στην περίπτωση του παραδοσιακού τρόπου

Να αναζητηθούν συνώνυμα
Ευειδής

Εχέγγυο

Αμοραλισμός

Ευτελίζω

Γαλουχώ

Εναργής

Φενάκη

Εγγενής

Επαχθής

Παρωχημένος

Τρυφηλός

Συρρικνωση

Λοιδωρώ

Άρση

Ιταμότητα

Κονιορτοποίηση

Μεμφίμοιρος

Εικονικός

Τέλημα

Φιλαυτία

Χειραφέτηση

Κατηλεύομαι

Ανδράποδο

Αναφανδόν

Διεξοδικός

Βεβηλώνω

Βδελυρός

Ανέφικτος

Αψεγάδιαστος

Άμεμπτος

Αδρός

Άεργος

Κομφορμισμός

Επίφαση

Ελλοχεύω

Αρριβισμός

Βαυκαλισμός

Έρεισμα

Αντισημιτισμός

Ευταξία

Σε μια μεγάλη οριζόντια επιφάνεια στη Ζυρίχη, στην Ελβετία, υπάρχει μια αφίσα που δείχνει το κεφάλι ενός ανθρώπου δύο φορές, τη μια δίπλα στην άλλη. Τα κεφάλια έχουν μόνο μία διαφορά : ανάμεσα στα χείλη του ενός βρίσκεται ένα τσιγάρο, ενώ του άλλου μια πιπίλα. Υποτίθεται ότι το μήνυμα είναι προφανές, εφόσον δεν υπάρχουν λόγια στην αφίσα.

Χωρίς να το συνειδητοποιούν, οι σχεδιαστές αυτής της αφίσας λένε περισσότερα από όσα θα ήθελαν για τις υπηρεσίες που προσφέρει το κάπνισμα. Με μια απλή εικόνα εξήγησαν γιατί τόσα εκατομμύρια άνθρωποι είναι έτοιμοι να διακινδυνεύσουν ένα οδυνηρό θάνατο, καθώς οι πνεύμονες τους κατακλύζονται από τα καρκινικά κύτταρα.

Η αφίσα υποτίθεται φυσικά ότι έχει σκοπό να κάνει τους καπνιστές να ντραπούν, επειδή τους παρουσιάζει να είναι ανώριμοι σαν παιδιά. Αλλά μπορεί να ερμηνευθεί και αντιστρόφως. Αν ο άνδρας με την πιπίλα βρίσκεται σ' αυτήν κάποια παρηγοριά, τότε το λάθος είναι ότι αυτό το τμήμα της εικόνας φαίνεται τόσο παιδαριώδες. Τώρα κοιτάξτε το άλλο κεφάλι – εδώ βρίσκεται η λύση του προβλήματος. Το τσιγάρο προσφέρει παρηγοριά όπως η πιπίλα, και αυτομάτως το παιδαριώδες στοιχείο εξαφανίζεται.

Από αυτήν την άποψη, θα μπορούσε να είναι μια διαφήμιση του καπνίσματος για εκείνους που δεν έχουν ακόμα ανακαλύψει την παρηγορητική ιδιότητα του. Κάπνισε ένα τσιγάρο και θα ηρεμήσεις χωρίς να αισθάνεσαι ανώριμος.

Ακόμη όμως και αν δεν αντιστρέψουμε κατ' αυτόν τον τρόπο το καλοπροαίρετο μήνυμά μας παρέχει ωστόσο ένα πολύτιμο στοιχείο για το παγκόσμιας κλίμακας πρόβλημα του καπνίσματος που αντιμετωπίζουμε σήμερα. Είναι ένα πρόβλημα που μόλις πρόσφατα αρχίσαμε να χειριζόμαστε σοβαρά.

Σε πολλές χώρες έχουν ξεκινήσει ευρείας κλίμακας εκστρατείες, για να θορυβήσουν τους καπνιστές ενόπιον του κινδύνου που συνεπάγεται η επιβάρυνση των πνευμόνων τους με καρκινογόνο καπνό. Οι διαφημίσεις τσιγάρων έχουν απαγορευθεί στην τηλεόραση κι έχουν γίνει άπειρες συζητήσεις με στόχο να αποτρέψουν τα παιδιά από την κακή συνήθεια. Έχουν προβληθεί ταινίες που δείχνουν παθητικούς καπνιστές σε νοσοκομεία σε προχωρημένο στάδιο καρκίνου των πνευμόνων. Μερικοί καπνιστές έχουν αντιδράσει έξυπνα και έχουν σταματήσει το κάπνισμα. Άλλοι αγχώθηκαν τόσο πολλοί, ώστε άναψαν τσιγάρο για να ηρεμήσουν. Μ' άλλα λόγια, το πρόβλημα αντιμετωπίζεται αλλά δε λύνεται.

Όταν απλώς συμβουλευόμαστε τους ανθρώπους να μην κάνουν κάτι επειδή είναι βλαβερό, τους λέμε κάτι σωστό αλλά όχι και με μακροπρόθεσμα αποτελέσματα. Είναι σαν να χρησιμοποιούμε τον πόλεμο για να λύσουμε το πρόβλημα του υπερπληθυσμού. Ο πόλεμος σκοτώνει εκατομμύρια, αλλά μόλις τελειώνει έχουμε μια έκρηξη του ρυθμού των γεννήσεων και ο πληθυσμός αυξάνεται πάλι. Ομοίως, κάθε φορά που επισημαίνονται οι κίνδυνοι του καπνίσματος, χιλιάδες καπνιστές σταματούν το κάπνισμα, αλλά όταν η επισήμανση σταματά, τα κέρδη των καπνοπαραγωγών εκτοξεύονται ξανά.

Το μεγάλο λάθος των αντικαπνιστικών εκστρατειών είναι ότι σπάνια θέτουν το βασικό ερώτημα : τι είναι αυτό που κάνει τους ανθρώπους να καπνίζουν; Προφανώς θεωρούν το κάπνισμα είδος εξάρτησης από τοξικές ουσίες και συγκεκριμένα από τη νικοτίνη. Φυσικά, ισχύει και αυτή η αιτία, αλλά δεν είναι η μοναδική. Πολλοί δεν εισπνέουν τον καπνό. Επομένως, αυτό που προκαλεί την εξάρτησή τους πρέπει να αναζητηθεί αλλού.

Η απάντηση βρίσκεται στην ψυχολογική ανάγκη να απασχολούμε με κάτι το στόμα μας, η οποία καλύπτεται όταν κρατάμε ένα αντικείμενο ανάμεσα στα χείλη και αυτή η απάντηση περιέχει εξήγηση και για όσους εισπνέουν τον καπνό. Μέχρι να διερευνηθεί αυτή η πλευρά του καπνίσματος, δε θα ελπίζουμε στην εξάλειψή του από την αγχωτική και κακομαθημένη κοινωνία μας

Α) η συνηθισμένη αλλά ανεπαρκής αντίληψη για τις αιτίες του καπνίσματος

Β) το περιεχόμενο της αντικαπνιστικής αφίσας

Γ) το συνηθισμένο περιεχόμενο και αποτέλεσμα των αντικαπνιστικών εκστρατειών

Δ) πώς δικαιολογείται το περιεχόμενο της αφίσας

Ε) μια απρόβλεπτη ερμηνεία

Σ) πόσο διαρκεί το αποτέλεσμα των αντικαπνιστικών εκστρατειών

Ζ) η πραγματική χρησιμότητα της αφίσας

Η) το απρόβλεπτο αποτέλεσμα της αφίσας

Θ) το βαθύτερο κίνητρο των καπνιστών

Η ΕΠΙΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Η πληροφόρηση στις μέρες μας έχει αποβεί μια δύναμη κατεξοχήν επιθετική. Κάθε πληροφορία, κάθε είδηση, κάθε «νέο» πέφτει επάνω μας καταγιγιστικά. Από παντού μας πετροβολούν με αποκλειστικότητες ή με αποκαλύψεις. Τα δελτία ειδήσεων, ανά ώρα, ανά ημίωρο, ανά τέταρτο και ο τρόπος που εκφέρονται ή προαναγγέλλονται, αποτελούν μια θύελλα από καλάζι, έχουν όλα τα χαρακτηριστικά του λιθοβολισμού.

Στη ρίζα της λέξης «πληροφορία» υπάρχει ή εξυπακούεται η πληρότητα, η σφαιρικότητα. Τα ρήματα «πληρώ» και «φέρω» είναι τα εννοιολογικά της στοιχεία. Αυτό αναφέρεται όχι μόνο στον πομπό της πληροφορίας, αλλά και το δέκτη. Σημασία, δηλαδή, δεν έχει μόνο πώς έρχεται ή πώς επιπίπτει πάνω στο δέκτη, αλλά και πώς αυτός τη λαμβάνει. Ο προορισμός της πληροφορίας είναι να δημιουργεί ένα αίσθημα γνώσης, ασφάλειας και ισορροπίας [έστω και με την κακή είδηση] σε εκείνον που τη λαμβάνει. Όχι βέβαια με τρόπο τεχνητό και πλασματικό, αλλά μέσα από την ίδια τη φύση της αντικειμενικής πληροφόρησης.

Συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο. Οι πληροφορίες δημιουργημένες, αποσπασματικές, αγχοπαραγωγές, εμπορευματοποιημένες, φωτοσκιασμένες ανάλογες, προορίζονται μάλλον να δημιουργούν αντί πληρότητα, ένα πελώριο σαν να επιδιώκει τη δημιουργία ανθρώπων πανικόβλητων, παραιτημένων και αλωμένων, ίσως με σκοπό να γίνεται εύκολη η κάθε «κατάληψη» της εξουσίας ή της ψυχής. Μια πληροφόρηση που επιτίθεται σαν ύαινα και ξεσκίζει την ευαισθησία ή ανατρέπει τη στοιχειώση εσωτερική μας ισορροπία, καταλήγει σε τρομοκρατία. Η εικόνα του κόσμου, αποκομμένη τελείως από την ομορφιά και το πλήρες αδιέξοδο – κοινωνικό, πολιτικό, πολιτιστικό, μεταφυσικό.

Δεν υποστηρίζουμε ότι η ειδυλλιακή παρουσίαση του κόσμου μεταβάλλει την «είδηση» [οίδα] σε «συν-είδηση». Αντίθετα η πληροφόρηση έχει αποστολή να δίδει τη διάσταση της τραγικότητας, η οποία όμως έχει πυρήνα την ελπίδα. Το τραγικό έχει μέσα του οργανικά την κάθαρση, την αγωνιακή προσπάθεια απεμπλοκής από τα αδιέξοδα, τη δυναμική των «γόρδιων» δεσμών. Μέσα από τη βίωση του τραγικού ανατέλλει μια αυγινή αντίληψη της ζωής και του μέλλοντος. Το σκοτάδι της πληροφόρησης και οι τρόποι μετάδοσής της δημιουργούν δειλούς και απληροφόρητους που σαρώνονται από τα ρεύματα της προπαγάνδας και αλέθονται από τους μηχανισμούς της υποδούλωσης.

Παναγιώτης Φωτέας Περιοδικό Ευθύνη, τεύχος 275 σ. 30

A. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

B. ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΕΣ – ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΚΕΣ

1. Δώστε τη σημασιολογική διαφορά των λέξεων :

Πληροφορία – πληροφόρηση – πληροφορική / Τεχνικός – τεχνητός

2. Αντικαταστήστε τις υπογραμμισμένες λέξεις με συνώνυμες, ώστε το ύφος να γίνει απλούστερο

Η πληροφόρηση έχει αποβεί μια δύναμη επιθετική

Κάθε πληροφορία πέφτει πάνω μας καταιγιστικά.....

Στη ρίζα της λέξης «πληροφορία» υπάρχει ή εξυπακούεται.....η πληρότητα

Σημασία δεν έχει πώς έρχεται ή πώς επιπίπτει.....πάνω στο δέκτη

Το τραγικό έχει μέσα του τη δυναμική των «γόρδιων»λύσεων

3. Αντιστοιχήστε τις λέξεις των δύο στηλών, ώστε να δημιουργηθούν ζεύγη συνωνύμων

Ισορροπία	Λύτρωση
Αντικειμενικότητα	Ευστάθεια
Άλωση	Χειραγώγηση
Κάθαρση	Αμεροληψία
Απεμπλοκή	Εκπόρθηση
Υποδούλωση	Απελευθέρωση

4. Χαρακτηρίστε τις παρακάτω θέσεις ως ορθές ή λανθασμένες με κριτήριο τις απόψεις του συγγραφέα

Η πληροφορία, ως γνωστικό στοιχείο, απ' τη φύση του προορίζεται να καλύψει [πληρώσει] τις καθαρά πνευματικές ανάγκες του δέκτη

Δεν είναι μόνο το περιεχόμενο αλλά και ο τρόπος μετάδοσης της πληροφορίας που επηρεάζει την πλήρωση του προορισμού της

Δημιουργημένες είναι οι κατασκευασμένες ειδήσεις που δεν έχουν έρεισμα στην πραγματικότητα

Αποσπασματικές πληροφορίες αποτελούν οι σύντομες δηλώσεις των δημόσιων προσώπων που παρελαύνουν από τα μέσα

Η φωτοσκίαση αναφέρεται στις πρακτικές «θεαματικών αποκαλύψεων» και έντεχνων αποκρύψεων στις οποίες καταφεύγουν τα μέσα

Η σύγχρονη πληροφόρηση δίνει μια μονοδιάστατη εικόνα του κόσμου, διότι εκτιμά πως η πραγματικότητα έχει τραγικό χαρακτήρα

Τα μέσα οφείλουν να απαλύνουν τις οδυνηρές πλευρές της πραγματικότητας, ώστε να συντηρούν ζωντανή την ελπίδα του ανθρώπου δέκτη

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

Εκείνο το οποίο δυστυχώς έχει λησμονηθεί στην εποχή μας είναι, ότι η ελευθεροτυπία κατοχυρώνεται σαν θεμελιώδες συνταγματικό δικαίωμα, διότι εξυπηρετεί την αρχή της δημοσιότητας, που είναι βασική οργανωτική αρχή της Δημοκρατίας. δημοσιότητα με την έννοια αυτή σημαίνει ελεύθερη και αδέσμευτη κυκλοφορία της πληροφορίας σαν προϋπόθεση δημόσιου διαλόγου, δημόσιας άσκησης κριτικής, δημόσιου ελέγχου. Με ποιο στόχο; την ανταλλαγή γνώμων, απόψεων, θέσεων που οδηγούν στο ξεκαθάρισμα όλων των πλευρών των προβλημάτων, που απασχολούν μια κοινωνία σκεπτόμενων ανθρώπων και σ' ένα δεύτερο επίπεδο τη ζύμωση, που καταστάλαγμα της είναι ο σχηματισμός και η ενεργοποίηση της κοινής γνώμης.

Ο Τύπος οφείλει να προωθεί και να εκφράζει μέσα σ' ένα ευρύ πλαίσιο ανεξαρτησίας κριτικές θέσεις σε τρόπο, ώστε να λειτουργεί σαν αυτοδύναμος συντελεστής, όχι σαν παθητικός δέκτης «μηνυμάτων», που έρχονται από άλλους χώρους της δημοσιότητας. Διαφορετικά ο κατ' εσοχήν χώρος ανταλλαγής, σύγκρουσης, κριτικής και αντιπαράθεσης γνώμων λειτουργεί συμπληρωματικά και παραπληρωματικά και διαμορφώνονται μονοδιάστατες και γι' αυτό ανεπαρκείς λειτουργίες της δημοσιότητας. Αποτελεί βαρύ σφάλμα το γεγονός ότι σε μια εποχή που απαιτείται η μέγιστη δυνατή ενεργοποίηση και του δημοσιογράφου ως αντικειμενικού εκτιμητή, αναλυτή και μελετητή και του κριτικά σκεπτόμενου ερευνητή των προβλημάτων, η δημοσιογραφία σε σημαντικό βαθμό περιορίζεται στο να απηχεί κομματικούς αντιλαλους, πράγμα που αποτελεί υποβάθμιση του ρόλου της και σοβαρότατη συρρίκνωση των περιθωρίων αυτονομίας της

Ισως σήμερα όσο ποτέ επιβάλλεται η πολυφωνικότητα και η πολυπλευρικότητα στην εξέταση των προβλημάτων, που αντιμετωπίζει η χώρα. Η λογική του ότι μια άποψη μπορεί να «θίξει» προσκείμενες δυνάμεις οδηγεί σε μια πολύ επικίνδυνη ιδεολογική τρομοκρατία, που σε τελευταία ανάλυση στερεύει το διάλογο και καταλύει την από κάθε άποψη γονιμοποιητική αποστολή του. «Πάγιες» είναι οι θέσεις όσο δεν αποδεικνύεται ότι υπάρχουν σωστότερες, αλλά για ν' αναζητηθούν οι πιθανές σωστότερες χρειάζεται αδέσμευτη προσέγγιση και πνευματική γενναιότητα, κάτι, που ωποσδήποτε ο Τύπος οφείλει να διασφαλίζει με οποιοδήποτε κόστος

Αδέσμευτη, πρωταρχικά και κύρια απέναντι στο κράτος. Οι εφημερίδες δεν είναι, ούτε και τους επιτρέπεται να είναι υποπρακτορεία της εκτελεστικής εξουσίας, απ' οποιονδήποτε κι αν εκφράζεται αυτή, διότι τότε χάνουν το στόχο τους και παύουν να εκπληρώνουν τη δημόσια αποστολή τους, πράγμα, που σημαίνει ότι προσφέρουν – παρά τα επιφαινόμενα – και στο πολίτευμα και στην κυβέρνηση πολύ αρνητικές υπηρεσίες.

Ο ρόλος του Τύπου εκπληρώνεται με αντικειμενικότητα, όχι με ωραιοποίηση, η αποστολή του είναι εγρήγορη, όχι εφύσηχασμός. Τα προβλήματα στη χώρα αυτή είναι κολοσσιαία και πολύπλοκα. Η λύση τους απαιτεί συμπάραταξη όλων των δυνάμεων, που είναι αδύνατη αν δεν διατηρηθεί ανοικτός διάλογος, αν μπλοκαριστεί ο δίαυλος της επικοινωνίας ανάμεσα στους σκεπτόμενους και υπεύθυνους ανθρώπους από αμέλεια ή δόλο

Ο Τύπος να είναι ο βάρδος αυτού του ανοικτού και ελεύθερου διαλόγου. Κανένα πρόσχημα, καμία μεθόδευση, κανένα είδος συνειδητής ή ασυνειδητής «ιδεολογικής» τρομοκρατίας δεν επιτρέπει να παρεμποδίζει την εκπλήρωση του υπέρτατου αυτού χρέους απέναντι στο Λαό, τη Δημοκρατία, και τον τόπο.

Κι αδέσμευτη, όχι βέβαια με την έννοια μιας σχετικοποίησης της αλήθειας και μάλιστα σχετικοποίησης σύμφωνα με τα εμπορικά συμφέροντα και τις όποιες σκοπιμότητες του εκδότη

Η σκληρή και όχι «διανθισμένη» δημοσιογραφία είναι προϋπόθεση εκπλήρωσης της λειτουργίας του Τύπου

Σκληρή και «δυναμική» όπως την εννοούν οι αμερικανοί, που εκτρέπονται σε κηνύγι σκανδάλων και «επιτυχιών» αγνοώντας – σκόπιμα αναμφισβήτητα – τα μεγάλα κοινωνικά και πολιτικά προβλήματα.

Τα μαζικά μέσα ενημέρωσης θα μπορούσαν να είναι ελεύθερα, αν ήταν οικονομικά ανεξάρτητα, όχι μόνο σε σχέση με το κράτος, αλλά και σε σχέση με τον όποιο κύκλο συμφερόντων. Ηδη η εξάρτηση από τη διαφήμιση δημιουργεί τεράστιες δεσμεύσεις. Οσοδήποτε κι αν φαίνεται παράδοξο μόνο κρατικά επικουρηγούμενα μέσα ενημέρωσης, πο, όμως θα είχαν συνταγματική κατοχύρωση της ανεξαρτησίας τους θα ήταν δυνατό να λειτουργήσουν αντικειμενικά και αδέσμευτα. Ισως η περίπτωση του BBC να αποτελεί ένα παράδειγμα. Πάντως

στην Ελλάδα τέτοιες προϋποθέσεις δεν υπάρχουν. Η κρατική ραδιοτηλεόραση εκφράζει μόνιμα – με ψευτοεπένδυση αντικειμενικότητας – τη γραμμή, τη θέση και τις απόψεις της εκάστοτε κυβέρνησης

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

A. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

B. ΛΕΞΙΟΛΟΓΙΚΕΣ – ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να επιλέξετε τη σωστή σημασία της λέξης

Παραπληρωματικός	Οι γωνίες που έχουν άθροισμα 180 μοίρες Αυτός που λειτουργεί παραπλήσια σε κάποιον άλλον
Συρρίκνωση	Αυτός που χορηγεί ψεύτικες ειδήσεις Διόγκωση μεγέθους Περιορισμός μεγέθους Συρροή
Πολυφωνικότητα	Πλουραλισμός Η “εν κορώ ομιλία”
Επιφανόμενος	Η ευρυμάθεια, η γνώση πολλών στοιχείων Επιβλητικός Επιφανής
Δίαυλος	Επίδερμικός Η χρήση αυλού Στενόμακρη δίοδος, διάβαση Υπόγεια δίοδος

2. Να ετυμολογήσετε τις παραπάνω λέξεις και να γράψετε μια πρόταση με καθεμιά από αυτές με τη δηλωτική ή τη συνυποδηλωτική χρήση του

3. Ενώστε τις αντώνυμες λέξεις

Πολυπλευρικότητα	Μικρός
Κολοσσιαίος	Σταθερότητα
Πάγιος	Μονοδρομική λογική
Ζύμωση	Μεταβαλλόμενος
Παράδοξο	Άηθες
	Σύνηθες

4. Να επιβεβαιώσετε ή να απορρίψετε το περιεχόμενο των προτάσεων

Ο στόχος του Τύπου πρέπει να είναι η επαφή και ο διάλογος με τους πολιτικούς ηγέτες, που θα απολήξουν στην κομματικοποίηση των πολιτών

Πρέπει να εξαρτάται ο Τύπος από τους πολιτικούς ηγέτες, γιατί έτσι δεν οδηγούνται οι εργαζόμενοι σε αυθαιρεσίες

Τα περιθώρια αυτενέργειας του δημοσιογράφου συρρικνώνονται λόγω των διαφόρων συμφερόντων

Ο Τύπος συμβάλλει στη μορφοποίηση της κοινής γνώμης

5. Να αντικαταστήσετε τις υπογραμμισμένες λέξεις με άλλες ισοδύναμες που θα χρησιμοποιούσε κάποιος για να μιλήσει σε οικείο ύφος

Τύπος στόχο πρέπει να έχει το να αναφέρεται με τρόπο κατευναστικό στα προβλήματα, να μην άπτεται μόνο των επιφανόμενων πλευρών ενός θέματος, αλλά να προσεγγίσει την ουσία του με στόχο όχι τον εφησυχασμό, αλλά την εγρήγορση του πολίτη. Πρέπει να συλλαμβάνει τα προβλήματα εν τη γενέσει τους και να συμβάλλει στην άμβλυνση αυτών. Η πολυφωνία και η πολυσχιδία των απόψεων συνδράμει πάντα στην επίλυση των προβλημάτων, ειδικά όταν αναφέρονται γνώμες από επαίοντες σε κάθε

τομέα. Τηρώντας λοιπόν ο δημοσιογράφος τη δημοσιογραφική δεοντολογία μπορεί να επιτύχει τα μέγιστα στην επίλυση των ζοφερών κοινωνικών προβλημάτων

6. Να συμπληρώσετε τα κενά με μια από τις παρακάτω λέξεις

Ανταγωνισμός, καθυποτάσσω, λογοκρισία, εναγκαλισμός, αμιγής, περιστέλλω, κομπατικός, απόφθεγμα

Κατά καιρούς και κατά χώρες επιβάλλονται μεγαλύτεροι ή μικρότεροι φραγμοί της ελευθεροτυπίας και η είτε σε ειρήνη είτε σε πόλεμο δημιουργεί έναν ασφυκτικό κλοιό στην έκφραση της ελεύθερης γνώμης

Η ελευθεροτυπία πλήττεται και.....περισσότερο, όταν υπάρχει κρατικός.....των μέσων ενημέρωσης ή ισχύουν σοβαρά περιοριστικά μέτρα κατά του Τύπου

Ο με το ραδιόφωνο και την τηλεόραση είναι σκληρός και αδυσώπητος

Ενας άλλος εξίσου περίφημος χαρακτηρισμός: «Ο Τύπος αποτελεί την τέταρτη εξουσία» είναι τάχα ακριβής; Μερικές διαπιστώσεις θέτουν εν αμφιβόλω.....τον χαρακτηρισμό αυτό. Η πρώτη εξουσία, νομοθετική θεσπίζει ολόένα και περισσότερους περιορισμούς στον Τύπο. Η δεύτερη, εκτελεστική, χρησιμοποιώντας οικονομικές ή άλλες πιέσεις προσπαθεί να..... για να μην αναφέρω και τις παρανομίες οργάνων της, που καταχρώμενα την εξουσία τους φτάνουν σε χρησιμοποίηση καθαρής βίας, όπλων, ροπάλων και ασβεστόλακκων κατά των λειτουργιών του Τύπου. Η τρίτη πάλι εξουσία, η δικαστική, συχνά αρέσκειται σε επίδειξη δύναμης έναντι εφημερίδων και δημοσιογράφων, ενώ σε άλλες πάλι περιπτώσεις, έναντι ορισμένων εφημερίδων, δείχνεται μέχρι παρανομίας ελαστική και επιεικής. Στην Αγγλία τουλάχιστον, όλα τα αδικήματα του Τύπου υπάγονται σεορκωτά δικαστήρια και είναι γνωστό τοπως ο Άγγλος είναι ατιμώρητος για ό,τι γράφει, αν έτσι αποσίσουν οι δώδεκα ένορκοι που κρίνουν την υπόθεση του και φυσικά όχι οι δώδεκα αλλά οι επτά που σχηματίζουν την πλειοψηφία. Σε μας, δυστυχώς, με συνταγματική διάταξη τα αδικήματα του Τύπου έχουν εξαιρεθεί από τη δικαιοδοσία των ορκωτών δικαστηρίων και αυτά πάλι δεν είναι αμιγή από πολίτες, αλλά μικτά με πλειοψηφία τακτικών δικαστών. Έτσι, λίγο η πρώτη, λίγο η δεύτερη, λίγο η τρίτη εξουσία καταντούν κενό περιεχομένου τον χαρακτηρισμό του Τύπου ως τέταρτης εξουσίας

ΕΚΘΕΣΗ : Να αναπτύξετε σε ένα κείμενο περίπου 400 λέξεων τις αρνητικές λειτουργίες του Τύπου σήμερα.

Η ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ ΑΠΟΠΛΑΝΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΘΕΙΡΕΙ

«...Σοβαροί ερευνητές του προβλήματος της διαφήμισης παρατηρούν ότι : εκείνη η διαφήμιση αξίζει, που διαφημίζει μόνο το καλό εμπόρευμα, το καλό προϊόν, εκείνη που δε διαφημίζει περισσότερο απ' ότι προσφέρει. Εκείνη η διαφήμιση, τονίζουν, εκκληρώνει το σκοπό σε διάρκεια, η οποία ανταποκρίνεται στην αλήθεια, όσο και αν φαίνεται, πως αυτό το είδος της διαφήμισης υπερφαλαγγίζεται από τη χοντροκομμένη και γεμάτη από ψέμα κι απάτη ρεκλάμα. Πέρα όμως απ' αυτές τις παρατηρήσεις, υπάρχουν και οι κακές μέθοδοι και οι κακοί σκοποί της διαφήμισης, οι οποίοι πάλι βάνουν σε συλλογή τους αντικειμενικούς ερευνητές αυτού του φαινομένου. Παρατηρούν π.χ πως επιτίθεται, πως ορμά η διαφήμιση προς το κοινό, συνειδητά και ραφιναρισμένα, για να προκαλέσει με την υπερβολή τεχνητές ανάγκες, δηλαδή να παραπλανήσει το κοινό να αγοράσει εμπορεύματα, τα οποία δεν έχει καθόλου ανάγκη και τα οποία μπορούν να αποβούν και προς βλάβη του. Με την υποβολή σπρώχνει τον άνθρωπο προς τη χωρίς μέτρο χρήση των απολαυστικών αγαθών, μια ώθηση που κλείνει αρκετούς κοινωνικούς κινδύνους. Κι όχι μόνο αυτό, παρά με την υπερβολή και την υποβολή της η ρεκλάμα προσπαθεί να ξυπνήσει τη βουλμία προς τα υλικά αγαθά, πέρα από την πρόπουσα και δικαιολογημένη κάλυψη αναγκών των ανρθώπων έτσι, που να αδυνατίζει την αγοραστική δύναμη για άλλα αναγκαία και λογικά πράγματα. Έτσι η διαφήμιση, όπου λείπει η κοινωνική ευθύνη από τους παράγοντές της, εκεί σκορπά μέσα στην κοινωνία ένα μεγάλο κακό.

Η διαφήμιση αποπλανά και διαφθείρει, γιατί ο σημερινός άνθρωπος της μαζικής κοινωνίας είναι πολύ ευεπίφορος στη μαζική υποβολή. Υπόκειται πολύ στις άλογες επιδράσεις και στο συναίσθημα με όλες τις μορφές του. Αφήνει εύκολα τον εαυτό του να διαφθείρεται και να παραπλανάται.

Οι παράγοντες της διαφήμισης στρατολογούν ψυχολόγους, ψυχαναλητές, κοινωνιολόγους και κάνουν ειδικά τεστ, για να βρουν μια χτυπητή λέξη, ένα χτυπητό χρώμα ή χτυπητές εικόνες ή λέξεις τέτοιες, που να επιδρούν πρώτα στο υποσυνείδητο και έπειτα να φτάνει η επίδραση τους ως το συνειδητό, έτσι, ώστε, να γίνεται αυτό υποχείριο της διαφήμισης, χωρίς την αντίδραση της κρίσης και της νόησης. Μελετιούνται τόσο κι έτσι τα μέσα της διαφήμισης, ώστε να παρασύρουν τον άνθρωπο, να τον αιχμαλωτίζουν, να τον φτάνουν, ως το σημείο του υπνωτισμού. Κι αυτός είναι ένας εξαιρετικά σπουδαίος κίνδυνος, που στην Αμερική, όπου η διαφήμιση έχει φτάσει ως τη λατρεία, συνέλαβαν και κατανόησαν αυτόν τον κίνδυνο φρόνιμοι άνθρωποι που ασχολούνται με τη ρεκλάμα και αποτρέπουν απ' αυτόν τον κίνδυνο τον αγοραστή, τον καταναλωτή, τον άνθρωπο.

Η διαφήμιση, γέννημα του βιομηχανικού πνεύματος, καταντά με τα μέσα που διαθέτει και τον ασυνείδητο τρόπο που καλλιεργείται, να φτάνει ως την αρπαγή της ελευθερίας των ατόμων. Την αρπάζει η διαφήμιση με τη σύγχυση που προκαλεί στα άτομα, σύγχυση που φτάνει ως τον υπνωτισμό, με αποτέλεσμα να κάνει το άτομο ανίκανο να σκεφτεί, να κρίνει. Οποιος κάνει την ικανότητα να μπορεί να σκέπτεται και να κρίνει, σύρεται από τους άλλους άβουλα και στην περίπτωση μας, από τη ρεκλάμα. Ο τρόπος αυτός της ασυνείδητης διαφήμισης δεν μπορεί, βέβαια, με κανένα τρόπο να ενισχύει τη δημιουργία μιας υγιούς οικονομίας, αλλά και πέρα από το οικονομικό πεδίο, αυτό το είδος της διαφήμισης έχει μια δυσμενέστατη κοινωνική επίδραση, γιατί με τον τρόπο της μουδιάζει το νου των ανθρώπων, τους κάνει ανίκανους σιγά σιγά να σκέπτονται κατά αυτόνομο και λογικό τρόπο, να κρίνουν ανεπηρέαστα, αντικειμενικά

Ο κίνδυνος και το κακό βρίσκεται στο σημείο, που αυτές οι μέθοδοι δυστυχώς μετατοπίστηκαν από το εμπορικό πεδίο και στο πολιτικό, στους εκλογικούς αγώνες, αλλά σιγά σιγά απλώνονται και σε άλλα πεδία, με εξαιρετικά μεγάλο κίνδυνο για την κοινωνία και την πολιτεία, με εξαιρετικά ολέθριες κοινωνικές επιπτώσεις και απροσμέτρητες

καταστροφές, κυρίως με τη διείσδυση της ρεκλάμας στις πολιτικές αναμετρήσεις, με το φιλμ, το λόγο, τον τύπο και πιο πέρα ακόμη, με τις εικαστικές τέχνες. Ο κίνδυνος βρίσκεται σε τούτο το σημείο : στην πίστη μας, ότι ο σκοπός αγιάζει τα μέσα

Αυτή η αιχμαλωσία την οποία υφίσταται ο άνθρωπος από την υποβολή και από τα άλλα μέσα της διαφήμισης, τον φτάνει στο σημείο ν' ακολουθεί με κλειστά τα μάτια. Τον φτάνει στο σημείο να ακολουθεί τη διαφήμιση χωρίς σκέψη και χωρίς έρευνα και εξέταση. Τον οδηγεί στο ανελεύθερο. Ετοιμάζει το έδαφος για όμοιες μεθόδους στο πολιτικό πεδίο. Οι δικτάτορες, που κάνουν χρήση των ίδιων μαζικών μέσων που κάνει η διαφήμιση, πετυχαίνουν, δυστυχώς, πάντα το σκοπό τους. Οσο γι' αυτό βέβαια έχουμε ισχυρές αποδείξεις. Ήδη ο Λένιν δίδασκε πόσο είναι σπουδαία και σοβαρή η επανάληψη, κατά στερεότυπο τρόπο, μερικών απλών φράσεων, ισχυρισμών και αιτημάτων για την καθοδήγηση των μαζών και βρήκε καλούς μαθητές σε όλον τον κόσμο. Τίποτε δεν κάνει τη σκέψη τόσο πλαδαρή και ανίκανη – παρατηρούν οι κοινωνιολόγοι, που έχουν ερευνήσει τις μαζικές επαναστήσεις, όσο τα επαναλαμβανόμενα συνθήματα, οι ηχηρές λέξεις, που απαραίτητα κατασταλάζουν στο υποσυνείδητο, φωλιάζουν εκεί κι απ' εκεί ύστερα ενεργούν, ανεβαίνοντας επάνω, στην επιφάνεια, με τη μορφή και το ένδυμα μιας αυθόρμητης αναγνωρισμένης αλήθειας.

Η μ' αυτόν τον τρόπο κατεύθυνση της μάζας κλείνει πολλούς κοινωνικούς κινδύνους. Και δεν ισχύει η κακή επίδραση για τους ανθρώπους των ολοκληρωτικών καθεστώτων, αλλά είναι ένας μεγάλος κοινωνικός κίνδυνος για τις Δημοκρατίες. Όταν οι άνθρωποι διαποτίζονται από την έντεχνη διαφήμιση, επηρεάζονται έτσι, όπως αναφέραμε, όχι μόνο στο πεδίο των εμπορικών σχέσεων, παρά η επίρεια επεκτείνεται και σε άλλα πεδία.

Η μαζική διαφήμιση, που αποβλέπει στο κέρδος της στιγμής, χωρίς καμιά κοινωνική συνείδηση κι ευθύνη, βάνει μέσα στον άνθρωπο το συναίσθημα ότι η ευτυχία και το νόημα της ύπαρξής μας συνίσταται στην απόκτηση υλικών αγαθών, αυτών που ανυψώνουν το βιοτικό επίπεδο της ζωής και προσπορίζουν ανέσεις και απολαύσεις, αυτών που συντείνουν σε μια απλώς εξωτερική ανύψωση. Επομένως, δεν είναι παράξενο, πως απλώνεται στον κόσμο η υλιστική ιδέα και αντίληψη σαν το πρωταρχικό και μόνο, με τεράστιες κοινωνικές επιπτώσεις. Έπειτα πάλι με τον τρόπο και τα μέσα και κυρίως με το πνεύμα που γίνεται η διαφήμιση, υποδαυλίζει ακατάπαυστα την τάση του ανθρώπου για πλεονεξία, ένα ελάττωμα από τα πιο αντικοινωνικά...»

A. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

B. ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΕΣ – ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΚΕΣ

1. Να επιλέξετε τη σωστή σημασία της λέξης

Υπερφαλαγγίζω	Ξεπερνά, παρακάμπτω Κυκλώνω, απαγορεύω την έξοδο στον εχθρό Νικώ
Ραφιναρισμένος	Διτυλισμένος Ο στερούμενος άλλων στοιχείων Ο στερούμενος εκλεπτυσμένων τρόπων
Υποβολή	Η απόφαση με κρίση και συναίνεση Η έντεχνη επιβολή ιδεών Η κρύπτη στο μέσο της σκηνής
Ευεπίφορος	Ο εύφορος Ο επιρρεπής
Αλογος	Αυτός που επιφέρει κέρδη Αυτός που πράττει με σύνεση Αυτός που δεν κρατά το λόγο του Αυτός που δε σκέφτεται λογικά

2. Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα

	ΣΥΝΩΝΥΜΑ	ΑΝΤΩΝΥΜΑ
Βουλμία		
Ευεπίφορος		
Άλογος		
Υποδαυλίζω		

3. Να ετυμολογήσετε τις ακόλουθες λέξεις:

Διαφήμιση, υπερφαλαγγίζεται, υποβολή, άλογος, ευεπίφορος, σύγκυση, υποδαυλίζεται

4. Να συμπληρώσετε τα κενά του ακόλουθου κειμένου επιλέγοντας μεταξύ των προτεινόμενων λέξεων τις κατάλληλες : νωθρότητα, σύνθημα, επιστρατεύω, αυτοχειριάζομαι, ενεργούμενο, σημαινόμενο, μήνυμα

Όλοι οι τρόποι επικοινωνίας έχουν....., για να υπηρετήσουν την προπαγάνδα. Ο άμεσος λόγος, το ραδιόφωνο, το τυπωμένο χαρτί. Η προπαγάνδα στηρίζεται στην επανάληψη. Πρέπει ο χώρος που απομένει από την καθημερινή έγνοια να γεμίσει από ένα..... έτσι που να μην έχεις τη δυνατότητα να συλλογιστείς από μόνος σου, με τον εαυτό σου. Αυτό είναι ανακουφιστικό για όσους από αδυναμία ή από δυσκολεύονται να έχουν εσωτερική ζωή. Αλλά οι άλλοι; Αυτοί δολοφονούνται ή πνευματικά και ψυχικά, μεταμορφώνονται σε θλιβερά..... Και η ανθρώπινη μοναξιά μεγαλώνει, γίνεται ανυπόφορος εφιάλτης

5. Σε ένα μικρό κείμενο τριών σειρών να προσδιορίσετε το περιεχόμενο της προπαγάνδας

6. Στο κείμενο ο συγγραφέας υποστηρίζει τα εξής: [Σωστό – Λάθος]

- Η διαφήμιση αποτελείται στο υποσυνείδητο των ατόμων
- Απευθύνεται σε άτομα με έντονη την αρετή της ατομικότητας
- Είναι αντικείμενο μιας ειδικής επιστήμης και όχι αυθόρμητη δημιουργία
- Αμβλύνει το ενδιαφέρον για τα κοινά
- Υποδαυλίζει τον ατομικισμό και τον υλικό ευδαιμονισμό

7. Προσπαθήστε χρησιμοποιώντας τις ακόλουθες έννοιες να δημιουργήσετε μια παράγραφο δέκα περίπου σειρών :

Διαφήμιση, Πρόσθετες λειτουργίες, Ανορθολογικά στοιχεία – υποσυνείδητο, Μαζοποίηση, Πλασματικές ανάγκες, Υλικός ευδαιμονισμός, Κοσμοθεωρία, Ατομικισμός, Προπαγάνδα, Πολιτική συνείδηση

8. Σημειώστε τα ζεύγη αντίθετων εννοιών

Συμφέρον	Αφιλοκέρδεια
Απληστία	Ανιδιοτέλεια
Ευχέρεια	Αυτάρκεια
Αναζήτηση κέρδους	Δυσχέρεια
Σπατάλη	Αναζήτηση ομορφιάς
Χρησιμοθηρία	Γενναιοδωρία

ΕΚΘΕΣΗ : Η διαφήμιση σήμερα δεν γνωστοποιεί μόνο προϊόντα. Επιτελεί έμμεσα και σταθερά και άλλες λειτουργίες. Ποιες είναι αυτές; Να αναπτύξετε τις απόψεις σας σε ένα κείμενο τετρακοσίων λέξεων

Να αντικαταστήσετε τις υπογραμμισμένες λέξεις με άλλες ισοδύναμες που θα χρησιμοποιούσε κάποιος στο λόγο του για να εντυπωσιάσει [λόγιο ύφος]
...Η έλξη της εικόνας και η ψευδαισθηση της δράσης, η φυγή από την πραγματικότητα και η αποφυγή της επαφής με τον εαυτό μας είναι παράγοντες που οδηγούν στην αιχμαλωσία εκατομμύρια τηλεθεατών. Η τηλεόραση με τις εκπομπές της περιορίζει την κριτική σκέψη, μηδενίζει τις επιλογές και κάνει όμοιες τις επιθυμίες των ανθρώπων. Καταργεί τις διαφορές, ενδυναμώνει τη βία, οδηγεί σε έλλειψη ηθών, ενισχύει την αγάπη προς την καταστροφή και την απαισιοδοξία. Η τηλεόραση λοιπόν φθείρει τα άτομα

Να επιλέξετε τη σημασία της σωστής λέξης

Οξύμωρο

Είναι οξύμωρο λόγου κατά το οποίο συνάπτονται συνώνυμες λέξεις

Ο οξύς νους, η γρήγορη αντίληψη

Ο άνθρωπος πρέπει να σπεύδει βραδέως στο γάμο

Ψευδεπίγραφος

Το σύγγραμμα αυτό δεν είναι του ίδιου επιστήμονα, είναι έργο ψευδεπίγραφο, νόθο

Η επιταγή δεν έχει τη δική του υπογραφή, είναι ψευδεπίγραφη

Το επιχείρημα αυτό είναι ψευδές – ψευδεπίγραφο

Ιλαροτραγικός

Ο επιφανειακά τραγικός, αλλά κωμικός στην ουσία του

Η τραγωδία που έχει τέτοια στοιχεία, τραγικά και κωμικά

Ο τραγικός, ο ταλαιπωρημένος

Διαβουκόληση

Παράγωγο του ρήματος βουκολώ – βόσκω

Η εξαπάτηση με απατηλές υποσχέσεις

Η ώθηση των ζώων προς τον τόπο βοσκής

Να κάνετε την αντιστοίχιση [μια λέξη περισσεύει]

Φυλλοροώ

Εκμηδένιση

Αποκάθαρση

Ταυτολογία

Χάλκευση[ειδήσεων]

Εξασθενίζω

Κονιορτοποιήση

Σκευωρία

Κοινός τόπος

Εξαγνισμός

Καθαίρω

Να συμπληρώσετε τα κενά με τις λέξεις : κρίση συναισθηματικός, συνειρμός, φευγαλέος, παθητικοποίηση, ατομικότητα, μαζοποίηση

Τα μηνύματα έχουν το χαρακτήρα του..... κυρίως στο χώρο της ενημέρωσης, γιατί το κοινό δεν μπορεί να τα ξανακούσει. Δεν επιλέγει τον τρόπο με τον οποίο θα προσλάβει τα μηνύματα αυτά και οδηγείται σε.....Κάθε είδηση ακολουθείται από την αμέσως επόμενη και έτσι δεν καλλιεργείται η

Τα μηνύματα αυτά όμως αποτυπώνονται λόγω της χρήσης της εικόνας και του ήχου. Τα μηνύματα αυτά που εκπέμπει ο ηλεκτρονικός τύπος διεγείρουν λειτουργίες. Οι μνήμες που ανακαλούνται και οιπου προκαλούνται είναι τελειώς διαφορετικοί απ' ότι στην περίπτωση του παραδοσιακού τρόπου

Ο εκδότης της εφημερίδας στη σύντομη ομιλία του φαίνεται ταραγμένος. Βοηθήστε τον να διορθώσει την έκφραση του λόγου του, αντικαθιστώντας τις υπογραμμισμένες φράσεις

Θα ήθελα να σας ανακοινώσω ότι, όπως πριν λίγο..... πληροφορήθηκα, ο ανταγωνιστής μας βρίσκεται στις παραμονές οικονομικής καταστροφής και προχωρεί σε άμεση διακοπή της έκδοσης του εντύπου του. Μια τέτοια είδηση πριν 40 χρόνια σ' αυτή την αίθουσα θα γέμιζε αισιοδοξία τους προγενεστέρους μας..... για την ενδεχόμενη ραγδαία αύξηση της κυκλοφορίας του δικού μας φύλλου. Εμείς, όμως, οι απόγονοι τους, σήμερα, δεν πρέπει να χαιρόμαστε προκαταβολικάΑν δεν εκμεταλλευτούμε σωστά τις περιστάσεις, οι όποιες θετικές συνέπειες θα μας επηρεάσουν εφήμερα.....Δεν θα σας καταπονήσω με εκτενείς.....αναφορές, αλλά θα περιορίσω τη χρονική διάρκεια της ομιλίας μου....., για να ακουστούν σύντομα.....οι απόψεις όλων. Το θέμα που προπορεύεται στον προβληματισμό μας πρέπει να είναι ο εκσυγχρονισμός της δικής μας έκδοσης, ώστε να ανταποκριθούμε στα νέα δεδομένα

ΚΕΙΜΕΝΟ

Τα χειροκροτήματα και οι φωνές των παιδιών που γιόρταζαν μαζί με συμμαθητές τους τη μεγάλη νίκη ξεσήκωναν όλη τη γειτονιά στην 31η οδό στο Ελληνικό. Ένδεκα μαθητές του Σχολείου Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης ήταν ανάμεσα στους νικητές των πανελλήνιων σχολικών αγώνων στο χορό και τη μουσική. Ο Ράντυ, ο Άρτζι, ο Ντάργουιν, ο Ρέναλντ και ο Έντμαρ ήταν οι «MEGA BOYS». Η Σέλιρ, η Κάρεν, η Τζώρτζια, η Αν – Μαρί ήταν οι «GIRLS INSANE». Σκέφτηκαν μια χορογραφία, την εκτέλεσαν και χάρισαν στο σχολείο τους το βραβείο. Θα μπορούσαν να μην είχαν συναντηθεί ποτέ. Άλλωστε στην πατρίδα τους, τις Φιλιππίνες, τα χωριά τους ήταν χιλιόμετρα μακριά.

Ο Άρτζι Ραφαέλ ήρθε στην Αθήνα πριν από δύο χρόνια. Οι γονείς του δουλεύουν ως οικιακοί βοηθοί. Του αρέσει να χορεύει ραπ και ήταν ο μοναδικός από τους μαθητές που παρέλαβαν το βραβείο του φορώντας ανάποδα το καπελάκι του. «Χορέψαμε γιατί μας αρέσει ο χορός. Μακάρι να μπορούσα να έπαιρνα μέρος και την επόμενη χρονιά, για να φέρουμε στο σχολείο μας το πρώτο βραβείο». Ο Άρτζι μαζί με τον αδερφό του θα επιστρέψουν την επόμενη χρονιά στην πατρίδα τους. Οι γονείς τους θα μείνουν στην Ελλάδα για να δουλέψουν.

«Δεν νιώθαμε διαφορετικοί από τα άλλα παιδιά που διαγωνίστηκαν. Μπορεί να μην είμαστε Έλληνες αλλά η Ελλάδα ήταν για μας μια ζεστή αγκαλιά. Η νίκη μας ήταν ένα δώρο στο σχολείο μας». Η 14χρονη Λυβία από την Αλβανία χάρισε στο σχολείο της το τρίτο βραβείο στον πανελλήνιο διαγωνισμό βιολιού. Ηρθε στην Ελλάδα το 1990. Δεν ήξερε καθόλου ελληνικά. Η μουσική είναι η μεγάλη της αγάπη. «Προσπάθησα πολύ για να τα καταφέρω. Για να μπορέσω να πείσω ότι δεν είμαι διαφορετική από τα άλλα παιδιά. Αρκετοί με κορόιδευαν και με κατηγορούσαν λέγοντας ότι οι συμπατριώτες μου είναι κλέφτες και δεν μας θέλουν. Εδώ στο σχολείο μας είναι διαφορετικά. Είμαστε όλοι από διαφορετικές χώρες και ο ένας καταλαβαίνει τα προβλήματα του άλλου. Το ίδιο και οι καθηγητές μας.»

«Τα βραβεία των παιδιών ήταν ικανοποίηση για τις προσπάθειες όλων μας» λέει η διευθύντρια του Διαπολιτισμικού. Πριν από μερικές μέρες τα παιδιά χόρεψαν στο

φεστιβάλ του Δήμου ελληνικούς χορούς και χορούς από τις πατρίδες τους και εντυπωσίασαν.

«Ήταν η πρώτη φορά που είδαμε τους γονείς τους, ανθρώπους φοβισμένους, αρκετοί από τους οποίους δεν έχουν ούτε άδεια παραμονής, να καμαρώνουν για τα παιδιά τους» προσθέτει η γυμνάστρια του σχολείου. «Έπειτα ήρθαν και τα βραβεία και η χαρά μεγάλωσε»

Από τον ημερήσιο τύπο, ρεπορτάζ της Δήμητρας Σκούφου

1. Να επιλέξετε τις σωστές απαντήσεις και να δικαιολογήσετε τις επιλογές σας.

Η δημοσιογράφος στο ρεπορτάζ της επισημαίνει :

Τη μεγάλη προσφορά του Διαπολιτισμικού Σχολείου στα παιδιά που φοιτούν σε αυτό
Την ιδιαιτερότητα του Διαπολιτισμικού Σχολείου και τα προβλήματα λειτουργίας του
Τα ταλέντα και τις προσωπικές ικανότητες των παιδιών

Την αναγνώριση της προσφοράς του σχολείου από τους ίδιους μαθητές

Ο Φιλιππινέζος μαθητής στις δηλώσεις του αποκαλύπτει ότι :

Είναι λάτρης της ραπ

Επιθυμεί να επιστρέψει το συντομότερο δυνατό στην πατρίδα του

Τρέφει ιδιαίτερη εκτίμηση προς το σχολείο του

Τον απασχολεί ο χορός ως επαγγελματική προοπτική

Οι δηλώσεις της μαθήτριας από την Αλβανία αποκαλύπτουν

Τον ρατσισμό που βιώνουν τα παιδιά σ' αυτό το σχολείο

Τη βαθύτερη ανάγκη αποδοχής και συνεργασίας που αισθάνονται τα παιδιά σε μια ξένη χώρα

Την ικανοποίηση που νιώθει κάποιος, όταν κατορθώνει να ξεχωρίσει

Οτι οι μαθητικοί διαγωνισμοί μοιράζουν βραβεία σε όλους

Είναι προφανές ότι η διευθύντρια και το διδακτικό προσωπικό

Ενδιαφέρονται κυρίως για τη διδασκαλία της ύλης των μαθημάτων

Αποφεύγουν να γνωρίσουν τις οικογένειες των παιδιών

Καλλιεργούν μια ουσιαστική σχέση με τους μαθητές τους

Αντιμετωπίζουν το εκπαιδευτικό τους έργο ως διεκπεραίωση τυπικών καθηκόντων

Η αισιοδοξία που διακρίνει το άρθρο οφείλεται κυρίως

Στην αντιρατσιστική νοοτροπία της δημοσιογράφου

Στο θαυμασμό της για τη νίκη των παιδιών

Στην εμπιστοσύνη της προς το ρόλο που καλείται να διαδραματίσει το Διαπολιτισμικό Σχολείο στις σημερινές συνθήκες

Στην αγάπη της προς τα νέα παιδιά και τις ικανότητες τους

2. Πώς εξηγείτε την ενσωμάτωση τόσων πολλών σχολίων;

3. Να συμπληρώσετε τα κενά με την κατάλληλη λέξη

Ο Άριζι έχει την [εικασία, επιφύλαξη, πεποίθηση] ότι το σχολείο στην Ελλάδα του πρόσφερε πολλά

Η Λυβία με τις δηλώσεις της[επιδοκιμάζει, αποδοκιμάζει, σιγματίζει] τη συμπεριφορά των συμμαθητών της στα άλλα σχολεία για τις[προλήψεις, προκαταλήψεις, δεισιδαιμονίες] τους απέναντι τους

Η δήλωση της διευθύντριας αποτελεί[απόφθεγμα, γνωμάτευση, εγκωμιαστικό σχόλιο] για τις προσπάθειες που καταβάλλει το διδακτικό προσωπικό

Οι πανηγυρισμοί στο σχολείο δείχνουν ότι οι υπόλοιποι μαθητές [ενστερνίζονται, προκρίνουν, προσυπογράφουν] τη νίκη των συμμαθητών τους

4. Ποιο αστέρι διαθέτει η είδηση αυτού του άρθρου. Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας

5. Πώς θα ξεκινούσε την ανταπόκριση ένας δημοσιογράφος που επιδιώκει να παρουσιάσει το ρόλο του Δ.Σ, τις δυνατότητες που παρέχει και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει; Να γράψετε τη σχετική παράγραφο

Να συσχετίσετε τις αριθμημένες προτάσεις με τον προσδιορισμό του χρόνου.

Ψάρι 3.000.000 ετών!

1. Οι ερευνητές του Παν/μίου Κρήτης βρέθηκαν προ εκπλήξεως
2. χτες το πρωί
3. όταν εντόπισαν τυχαία στον Προφήτη Ηλία Ηρακλείου ένα απολιθωμα ψαριού
σε μια πέτρα που, όπως αποδείχθηκε
4. είχε μεταφερθεί από λατομείο της Μεσαράς
5. Ανάλογα ευρήματα που έρχονται στο φως συχνά από την ίδια περιοχή,
6. όπως πριν λίγο καιρό τα απολιθώματα σφουγγαριών
7. σε κορυφή του Ψηλορείτη αποδεικνύουν
8. ότι το νησί κάποτε καλυπτόταν από θάλασσα. Η σπουδαιότητα του συγκεκριμένου ευρήματος είναι ότι αποτελεί το μοναδικό απολιθωμα ολόκληρου ψαριού
9. που φτάνει μέχρι σήμερα στα χέρια των επιστημόνων.
10. Θα περάσουν, βέβαια, μερικές μέρες,
11. μέχρι να έχουμε τα ακριβή αποτελέσματα
12. από τη ραδιοχρονολόγηση του ευρήματος. Πάντως από τώρα οι ειδικοί επιστήμονες εκφράζουν με βεβαιότητα ότι η ηλικία του δεν θα είναι μικρότερη από 3.000.000 χρόνια

Παρόν, υστερόχρονο, επανάληψη, εξακολουθητικό παρόν, σύγχρονο, χρονικό τέρμα, συνοπτικός χρόνος, μέλλον, προτερόχρονο, συντελεσμένος χρόνος, χρονική αφετηρία, χρονική στιγμή

«Όσο ο άνθρωπος ήταν δέσμιος των «βασικών αναγκών», η ευτυχία του είχε όνομα · ήταν η τροφή, η στέγαση, η ένδυση. Η κατάκτησή τους προκαλούσε στιγμές ευτυχίας και ανθρώπους ευτυχισμένους. Όταν οι «ανάγκες» [επειδή λίγο πολύ καλύφθηκαν] έγιναν «επιθυμίες», τότε η ευτυχία συνδέθηκε με νεοσύστατους στόχους. Ευτυχισμένες στιγμές αναδύονταν μέσα απ' την κάλυψη νέων επιθυμιών, που πολλές φορές ήταν «τεχνητές» και «ψευδεπίγραφες» ανάγκες. Έτσι σιγά σιγά [και με τη συνδρομή της διαφήμισης] οι «επιθυμίες» έγιναν ανεξέλεγκτες, ακόρεστες για το σύγχρονο άνθρωπο, ο οποίος σήμερα πια εξαρτά την καθημερινή ευτυχία του από την ύπαρξη ή απουσία πολλών υλικών αγαθών.

Ένας απλός ορισμός της διαφήμισης είναι αυτός που τη χαρακτηρίζει μία ενημερωτική διαδικασία · δηλαδή σκοπός της είναι η ενημέρωση του καταναλωτικού κοινού για τα αγαθά προϊόντα που κυκλοφορούν στην αγορά. Όμως αυτή η διατύπωση φαντάζει γενική και αόριστη αφού «η διαφήμιση σκοπεύει στο να πείσει τους καταναλωτές να προτιμήσουν το διαφημιζόμενο προϊόν έναντι άλλων υποκατάστατων · και όταν δεν υπάρχουν άλλα τέτοια αγαθά, στόχος της είναι να πείσει τα άτομα που δεν καταναλώνουν αυτό το προϊόν να γίνουν «καταναλωτές». Στο σημερινό λοιπόν οικονομικό σύστημα η διαδικασία της διαφήμισης είναι «ζωτικής σημασίας» για την εύρυθμη λειτουργία του. Αυτό διαφαίνεται απ' το γεγονός ότι οι σύγχρονες επιχειρήσεις επενδύουν μεγάλα κεφάλαια στη διαφήμιση προϊόντων και αυτή η συνεχής επένδυση σημαίνει ότι ένα μεγάλο μέρος των κεφαλαίων τους χρησιμοποιείται για την προβολή των προϊόντων τους, επαυξάνοντας έτσι το κόστος παραγωγής και βεβαίως την τελική τιμή τους. Αυτό όμως δεν αίρει την καταναλωτικότητα, επειδή η διαφήμιση είναι «κάτι παραπάνω» από τεχνική ! Είναι ιδεολογικός μηχανισμός εγχάραξης στάσεων ζωής και έτσι ο σύγχρονος άνθρωπος φαίνεται να έχει πεισθεί ότι έχει ανάγκη να καταναλώνει.

Ο ανταγωνιστικός οικονομικός τρόπος ζωής, η παγίωση της καταναλωτικής επιδειξιμανίας, η προβολή και επιβολή του οικονομικά ισχυρού ανθρώπου ως πρότυπο κοινωνικής καταξίωσης, ο παροπλισμός των θεσμών που προάγουν την κριτική στάση [όπως το σχολείο και η οικογένεια], αλλά και η ανημποριά του σύγχρονου κοινωνού να αντισταθεί είναι μερικοί λόγοι που ενισχύουν την άποψη ότι η διαφήμιση άδηλα έχει ως απώτερο στόχο να πειθαναγκάσει το άτομο να σκέφτεται και να πράττει ως αγοραστής και μέσα απ' αυτήν την συμπεριφορά να θεωρεί ότι αυτοπραγματώνεται και καταξιώνεται»

1. Να διακρίνετε τις παραγράφους και να δώσετε σε καθεμία έναν πλαγιότιτλο

2. Στην παρακάτω παράγραφο να αντικαταστήσετε τις υπογραμμισμένες λέξεις και φράσεις με άλλες , ώστε να μην αλλοιώνεται το νόημα

«Ο ανταγωνιστικός οικονομικός τρόπος ζωής, η **παγίωση** της καταναλωτικής επιδειξιμανίας, η προβολή και **επιβολή** του οικονομικά ισχυρού ανθρώπου ως πρότυπο κοινωνικής καταξίωσης, ο **παροπλισμός** των θεσμών που προάγουν την κριτική στάση,

ενδυναμώνουν τον ρόλο της διαφήμισης, που στοχεύει να εγχαράξει μια παθητική **στάση ζωής** στο άτομο»

3. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις σωστές ή λανθασμένες
- Η διαφήμιση σκοπεύει να πείσει τα άτομα να διαιωνίζουν την καταναλωτική τους συμπεριφορά
 - Το σύγχρονο οικονομικό σύστημα στηρίζει την εύρυθμη λειτουργία του στη διαφήμιση
 - Η διαφήμιση είναι μία τεχνική προβολής προϊόντων. Η τελική απόφαση ανήκει πάντοτε στο δέκτη του μηνύματος
- Οι επιθυμίες των ανθρώπων είναι νεοσύστατες ανάγκες, που οι ίδιοι φέρνουν στο προσκήνιο της καθημερινής ζωής τους
4. Να γράψετε παράγωγα ουσιαστικά των παρακάτω ρημάτων και να δώσετε την ερμηνεία τους : ενσαρκώνω, ενστερνίζομαι, εντυπώνω, εντάσσω, ενδυναμώνω, εντοπίζω, μεταβάλλω, προβάλλω, καταβάλλω, εκβάλλω, συμβάλλω.

5. Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση
Ακόρεστος = δεν τελειώνει/δεν ικανοποιείται/δεν αξιολογείται
Καταξίωση = αυτοπραγμάτωση/ ικανοποίηση/αναγνώριση
Ζωτικός = σπουδαίος/ζωηρός/απαραίτητος
Αλλοτριώση = αλλοίωση/αλλαγή/απόκλιση
Εσωτερικευση = αποθήκευση/εσωτερική υιοθέτηση/τοποθέτηση

6. Να αντιστοιχίσετε τις λέξεις της στήλης Α με τις ερμηνείες της στήλης Β

A	B
Ιδεολογία	επιδίωξη προσωπικών συμφερόντων
Ατομισμός	επίμονη εμφάνιση ιδεών
Πραγμάτωση	επίτευξη
Ιδεαλισμός	το σύνολο των αρχών ενός ανθρώπου
Ατομικισμός	υλοποίηση
Ιδεοληψία	επιδίωξη του ιδανικού
Πραγματοποίηση	στυγνή συμφεροντολογία

7. Να γράψετε την ελληνική απόδοση των παρακάτω ξένων λέξεων : στούντιο, φαξ, PC, ντοκουμέντο, κομπιούτερ, ατζέντα

8. Να δώσετε την ερμηνεία των παρακάτω λέξεων και φράσεων : απομυθοποιώ, δογματική άποψη, χειραγωγώ, αποποιούμαι, χαλιναγωγώ, ειδοποιός διαφορά, ψευδεπίγραφος, διενεργώ,

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΕΙΔΗ

Να επιβεβαιώσετε ή να απορρίψετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ισχυρισμών και να διορθώσετε εκείνους που θεωρείτε λανθασμένους

- Όλες οι γλωσσικές ποικιλίες είναι κατάλληλες για τα διάφορα βιογραφικά είδη
- Ο βιογράφος είναι υποχρεωμένος να παραθέτει όλα τα στοιχεία που διαθέτει σχετικά με τη ζωή και το έργο του προσώπου που παρουσιάζει
- Οι βιογραφίες αποτελούν ένα είδος αφήγησης
- Ένας θεατρικός συγγραφέας μπορεί να παρουσιάζει στοιχεία της δικής του ζωής μέσα από έναν ήρωά του
- Μια συστατική επιστολή μπορεί να έχει τον ίδιο πρακτικό σκοπό με ένα βιογραφικό σημείωμα
- Όλες οι βιογραφίες έχουν ένα στόχο: να παρουσιάσουν τις θετικές πλευρές του βιογραφούμενου

Να προσδιορίσετε το βιογραφικό είδος στο οποίο ανήκει καθένα από τα ακόλουθα αποσπάσματα. Να δικαιολογήσετε τις επιλογές σας

Μυθιστόρημα με αυτοβιογραφικά στοιχεία – Βιογραφία – Απομνημονεύματα – Ημερολόγιο – Επιστολή με αυτοβιογραφικά στοιχεία – Μυθιστορηματική βιογραφία – Συστατική επιστολή – Αυτοβιογραφικό σημείωμα –

- Χιροσίμα, 6 Αυγούστου 1945
Ξαφνικά μια εκτυφλωτική λάμψη μ' έκανε να τιναχτώ, το σπίτι μπροστά μας άρχισε να τρέμει και σε μερικά λεπτά σωριαζόταν σε ερείπια μέσα σ' ένα σύννεφο από σκόνη
- Άμα είδαν αυτό το μαύρο πέλαγος ν' ανεβαίνει ολοένα σαν φουσκοθαλασσιά, τα παλληκάρια του Παπαφλέσσα φοβήθηκαν
Εσείς έχετε άλογα – άρχισαν να μουρμουρίζουν – τα καβαλάτε ύστερα και φεύγετε! Μόλις άκουσε τέτοιο λόγο ο Παπαφλέσσας, κράζει αμέσως το γραμματικό του και του λέει
- Έκατσα να φάγω ψωμί. Ήρθαν τέσσεροι αξιωματικοί Γάλλοι...Εκράτησα τους αξιωματικούς και φάγαμεν μαζί. Μου λένε «Είστε πολλά ολίγοι και αυτηνοί πολλοί, οι Τούρκοι...»
- Έπεσε ξανά το βράδυ και η Πόλη βυθίστηκε μέσα στη γαλήνη. Γαλήνη που ταραζόταν πότε πότε από μίαν αστραπή και μια βροντή, που πρόδιναν ότι το θηρίο ζούσε πάντα, ότι πάντα την πολιορκούσε, ότι πάντα γύρευε τον αφανισμό της
- Κατά το διάστημα 1993 – 1997 εργάστηκα ως προγραμματιστής Η/Υ σε ιδιωτικό διαγνωστικό κέντρο. Από τότε μέχρι σήμερα εργάζομαι για μερική απασχόληση σε εκδοτικό οίκο, ενώ παράλληλα σπουδάζω Αγγλικά και Γαλλικά
- Κι ενώ ο πατέρας μου με βουρκωμένα μάτια, αναπολούσε νοσταλγικά τους παλιούς καιρούς, εγώ, που δεν μπορούσα να τον παρακολουθήσω στους συλλογισμούς του, κοίταζα το χορταριασμένο αλώνι, και πήγαινε ο νους μου στα παιδιά μου, στην τάξη. Όλος ο τόπος μέσα και γύρω από το αλώνι πλημμυρούσε βλάστηση
- Είναι στιγμές που σας νοσταλγώ με λαχτάρα, που θα' θελα να περάσω μαζί σας λίγο καιρό. Η πατρίδα μου, ο όμορφος τόπος που είδα το φως, στέκει πάντα στη σκέψη μου. Δυστυχώς ένας φθονερός δαίμονας, η κακή μου υγεία, ήρθε να μου χαλάσει τα σχέδια.

Να συμπληρώσετε τον ακόλουθο πίνακα κατατάσσοντας τα βιογραφικά είδη που αναφέρονται στη σελίδα 71 με κριτήρια : α]το ρόλο του συγγραφέα στα γεγονότα της αφήγησης[μετέχει ή όχι], β]το αφηγηματικό τους περιεχόμενο[μόνο πραγματικά – πραγματικά και φανταστικά γεγονότα]

Αφηγηματικό περιεχόμενο	Ο συγγραφέας	Βιογραφικά είδη
Πραγματικά γεγονότα	Μετέχει στα γεγονότα της αφήγησης	
Πραγματικά γεγονότα	Δεν μετέχει στα γεγονότα της αφήγησης	
Πραγματικά και φανταστικά γεγονότα	Μετέχει στα γεγονότα της αφήγησης	
Πραγματικά και φανταστικά γεγονότα	Δεν μετέχει στα γεγονότα της αφήγησης	

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ Α' ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ : ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
Β' ΤΑΞΗ

ΕΠΩΝΥΜΟ
ΟΝΟΜΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ

«Κατά τον Μεσαίωνα και την αρχή της αναγέννησης μία φράση ήταν αρκετή για να στηρίξει κάθε επιστημονική άποψη και θεωρία : “Aristoteles dixit” [Το είπε ο Αριστοτέλης]. Σήμερα έχουμε επιστρέψει στην εποχή όπου μία φράση προσδίδει κύρος και αρκεί να αποδείξει την αλήθεια – σχεδόν – κάθε άποψης, επιστημονικής ή όχι : «Το είπε η τηλεόραση».

[...]Η πολιτική δεν είναι η μόνη που κυριαρχείται από τα μέσα [ενν.ΜΜΕ}. Η Δικαιοσύνη, η θρησκεία, η τέχνη ακόμα και η επιστημονική έρευνα γίνονται πλέον μέσω συνεντεύξεων Τύπου και μπροστά από τις κάμερες. Το περίεργο είναι ότι ειδικά η επιστημονική έρευνα και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης έχουν τελείως αντίθετο χαρακτήρα:

1. Εκεί που τα ΜΜΕ απαιτούν ταχύτητα και αποκλειστικότητα, η επιστημονική έρευνα απαιτεί υπομονή, χρόνο και συνεργασία
2. Τα ΜΜΕ έχουν την τάση να απομονώνουν τα διάσημα άτομα, ενώ η έρευνα γίνεται όλο και πιο συλλογική
3. Είναι ταγμένα στην απλούστευση και την παρουσίαση παραδειγμάτων και πρέπει να δραματοποιήσουν τη δράση με ισχυρές εικόνες, πράγματα τα οποία δύσκολα βρίσκονται μέσα σε ένα εργαστήριο
4. Τα ΜΜΕ ισχυρίζονται ότι παρέχουν στο κοινό μια πανοραμική θέα ή κάποια εντυπωσιακή λεπτομέρεια. Αντιθέτως, η επιστημονική πληροφορία είναι πολύ αργή στη συγκρότηση της και δεν αποβλέπει στον εντυπωσιασμό
5. Τη στιγμή που ο Τύπος και η τηλεόραση έχουν την τάση να διαβεβαιώνουν, οι δηλώσεις ενός ερευνητή πρέπει να μεταφέρουν την αμφιβολία, να αφήνουν την πόρτα ανοικτή στη διάψευση
6. Συχνά οι εφημερίδες έχουν δώσει τεράστιες διαστάσεις σε προσωρινά αποτελέσματα επιστημονικών ερευνών ή σε αποτελέσματα που αντιμετωπίζονται με έντονο σκεπτικισμό από την επιστημονική κοινότητα

...Παρ' όλα αυτά, οι δύο χώροι δεν είναι πλέον τελείως ξένοι μεταξύ τους. Αν οι δημοσιογράφοι πολεμάνε για την αποκλειστικότητα, οι επιστήμονες ζουν κάτω από την πίεση της επιστημονικής πρωτοπορίας».

«ΜΜΕ και επιστήμη», εφημ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

Α. ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ – ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

A1. Να γράψετε τις λέξεις – κλειδιά που χρησιμοποιεί ο αρθρογράφος, για να τονίσει τις διαφορές μεταξύ ΜΜΕ και επιστημονικής έρευνας

A2. Να χαρακτηρίσετε, σύμφωνα με το κείμενο, τις παρακάτω προτάσεις σωστές ή λανθασμένες

- Οι δηλώσεις των επιστημόνων ερευνητών για την έκβαση των ερευνών τους διατυπώνονται με επιφύλαξη
- Τα ΜΜΕ δραματοποιούν τα δρώμενα χρησιμοποιώντας οπτικοακουσικά μέσα
- Επιστήμη και ΜΜΕ διαφοροποιούνται και δεν συμπίπτουν πουθενά

- Όλα – λίγο πολύ – τα θεσμικά πεδία της κοινωνίας επηρεάζονται από τα ΜΜΕ

A3. Στις παρακάτω παραγράφους να αντικαταστήσετε τις υπογραμμισμένες λέξεις και φράσεις με άλλες της επιλογής σας, ώστε να μην αλλοιώνεται το νόημα

1. «Η επιστημονική έρευνα και τα ΜΜΕ έχουν τελείως αντίθετο χαρακτήρα. Παρ' όλα αυτά, οι δύο χώροι δεν είναι πλέον τελείως ξένοι μεταξύ τους. Αν οι δημοσιογράφοι πολεμάνε για την αποκλειστικότητα [της είδησης], οι επιστήμονες ζουν κάτω από την πίεση της επιστημονικής πρωτοπορίας».
2. «Συχνά οι εφημερίδες έχουν δώσει τεράστιες διαστάσεις σε προσωρινά αποτελέσματα επιστημονικών ερευνών ή σε αποτελέσματα που αντιμετωπίζονται με έντονο σκεπτικισμό από την επιστημονική κοινότητα

B ΑΣΚΗΣΕΙΣ

B1. «Νίκησαν τον καρκίνο!». Να αποδώσετε τον τίτλο με διαφορετική στίξη, ώστε να δηλώνει : α) αμφισβήτηση και β) απορία

B2. Να σχηματίσετε τις μετοχές των παρακάτω ρημάτων και να γράψετε αντώνυμα των μετοχών αυτών:

Ενημερώνω – μεταδίδω – ψυχαγωγώ – ελέγχω – κοινωνικοποιώ – πολιτικοποιώ – διαμορφώνω

B3. Να δώσετε την ερμηνεία των παρακάτω λέξεων :

Χίμαιρα – αφλοκαλία – επίκριση – επίνειο – ζενίθ

B4. Στην παρακάτω είδηση να εντοπίσετε το σχόλιο του δημοσιογράφου και να εξηγήσετε γιατί παραπλανά τον αναγνώστη της είδησης. Στη συνέχεια να αποδώσετε αντικειμενικά το περιεχόμενο της είδησης αυτής

«Οι διαιτητές ήταν οι αρνητικοί πρωταγωνιστές των χθεσινών αγώνων του Μουντιάλ, καθώς με τις αποφάσεις τους στέρησαν από το Μαρόκο και το Καμερούν την πρόκριση στον επόμενο γύρο της διοργάνωσης»

Γ. « Σήμερα έχουμε επιστρέψει στην εποχή όπου μία φράση προσδίδει κύρος και αρκεί να αποδείξει την αλήθεια – σχεδόν – κάθε άποψης, επιστημονικής ή όχι : «Το είπε η τηλεόραση». Να σχολιάσετε σε μία παράγραφο την άποψη αυτή

1. Επιπλέον, ελέγχουν την εξουσία, κοινωνικοποιούν και πολιτικοποιούν, επειδή προβάλλουν τα κοινωνικά φαινόμενα και τα πολιτικά γεγονότα, σε όποιο σημείο της οικουμένης και αν διαδραματίζονται και μας αφορούν άμεσα ή έμμεσα. Έτσι, ο σύγχρονος άνθρωπος διαμορφώνει οικουμενική συνείδηση

Φυσικά μια κάποια αντικειμενικότητα μπορεί να την πετύχει κανείς. Ο δημοσιογράφος δεν έχει χρέος να είναι αντικειμενικός... Πρέπει να λέει ό,τι ξέρει και πρέπει να λέει ποια είναι η δική του γνώμη. Δηλαδή, κατά τη γνώμη μου, το καθήκον του δημοσιογράφου δεν είναι να πείσει τον αναγνώστη ότι αυτός λέει την αλήθεια, αλλά να τον προειδοποιήσει ότι αυτός λέει τη «δική του» αλήθεια

2. Συνώνυμα των λέξεων :
άφθονος, διάδοση, επικριτικός, τυποποιημένος, μονόπλευρος, παραγωγή, δυσφήμιση, ειρωνεία, αποδοκιμασία, στιγματισμός, έκφραση, όριο, επιρροή, εμπειρία, δύναμη, άμυνα, τάση, σχηματισμός, συνδυασμός, συνδιαλλαγή

3. Να βρείτε την ετυμολογία των παρακάτω λέξεων και να δώσετε την ερμηνεία τους:
Δυσμενής – έξαρση – αδέσποτος – υποβολιμαίος – έντεχνος

4. Να ελέγξετε την ορθογραφία ;
Κηρύσσω	Πολυφωνηκός	Ανεξηθησκειά
Αναπτύσω	Πολωτικός	Απάλειψη
Διευκρίνηση	Αλλοτροίωση	Ώφελος
Διευθέτηση	Αλλεπάλληλοι	Παρησία

5. Να σχηματίσετε λέξεις με β' συνθετικό τα : - τύπος, - βάλλω, - ποιώ,

5. Να γράψετε παράγωγα επίθετα των παρακάτω ουσιαστικών :
αμφισβήτηση, περιθώριο, κρίση, αξιοκρατία, εικόνα

6. Να δώσετε την ερμηνεία :
σχήματα λόγου, δημόσια δρώμενα, κοινωνική θέση

ΚΕΙΜΕΝΟ

«Ο άνθρωπος ως οντότητα πραγματώνεται και ολοκληρώνεται με μια πληθώρα ξέχωρων δραστηριοτήτων και ιδίως με την εργασία. Άλλωστε διακρίνεται στο ζωικό βασίλειο από τη δυνατότητα του να κατασκευάζει εργαλεία.

Λέγοντας εργασία εννοούμε το σύνολο των σωματικών και πνευματικών δυνάμεων, που καταβάλλει ο άνθρωπος για την παραγωγή αγαθών που θα καλύψουν τις ανάγκες του. Είναι ευδιάκριτη συνεπώς η διάκριση σε δύο μορφές εργασίας, τη χειρωνακτική που απαιτεί χρήση του σώματος και την πνευματική που απαιτεί καταβολή πνεύματος.

Σήμερα η ζήτηση – εκ μέρους των ατόμων – για θέσεις πνευματικής εργασίας είναι επαυξημένη, γεγονός που επιφέρει διόγκωση στην αγορά και συνάμα προβλήματα απορρόφησης. Απ' την άλλη μεριά, οι χειρωνακτες [εξειδικευμένοι ή όχι] εργάτες τείνουν να γίνουν περιζήτητοι και υψηλά αμειβόμενοι.

Όμως είτε αναφερθούμε στη μια ή την άλλη μορφή εργασίας, είναι γενικά παραδεκτό ότι η ανθρώπινη αυτή δραστηριότητα μετασχηματίζει τον άνθρωπο σε «άνθρωπο κοινωνικό», εξασφαλίζοντας πρόοδο σ' όλα τα επίπεδα δραστηριότητάς του.

Σε ό,τι αφορά στο οικονομικό επίπεδο, η εργασία συμβάλλει στην άνοδο του βιοτικού επιπέδου του ατόμου, ενώ παράλληλα του εξασφαλίζει οικονομική ανεξαρτησία και αυτάρκεια. Επίσης, η εργασιακή απασχόληση περιορίζει σημαντικά τα οικονομικά προβλήματα και επιτρέπει στο άτομο να ζει με αξιοπρέπεια και να καταξιώνεται κοινωνικά. Η εργασία, ως νομικά κατοχυρωμένο καθολικό κοινωνικό δικαίωμα, αναβαθμίζει την κοινωνικοπολιτική συμβίωση, συμβάλλει στην κοινωνική ισορροπία και παρεμποδίζει τις κοινωνικές συγκρούσεις ανάμεσα σε «έχοντες και μη έχοντες», σε εύπορους και άπορους.

Τέλος, με την εργασία ο άνθρωπος εξελίσσεται και πολιτισμικά. Αφενός εξανθρωπίζεται και αποκτά συλλογική συνείδηση και κοινωνική ευθύνη και αφετέρου, απαλλαγμένος ο εργαζόμενος από τον «αγώνα για επιβίωση», μπορεί να δημιουργεί και σ' άλλους τομείς · σε ό,τι αφορά δηλαδή στην αναβάθμιση του ψυχοπνευματικού του επιπέδου»

1. Να αποδώσετε περιληπτικά το νόημα του κειμένου
2. «Σε ό,τι αφορά το οικονομικό επίπεδο η εργασία συμβάλλει στην άνοδο του βιοτικού επιπέδου του ατόμου, ενώ παράλληλα του εξασφαλίζει οικονομική ανεξαρτησία και προφανώς αυτάρκεια. Παράλληλα, επιτρέπει στο άτομο να ζει με αξιοπρέπεια και να καταξιώνεται κοινωνικά, επειδή περιορίζει τα οικονομικά προβλήματά του».
3. Να γράψετε τα ανώνυμα τους :
Ανεξαρτησία, καθολικός, εξέλιξη, επαυξημένος, ευδιάκριτος, περιζήτητος, προσφορά, εξειδικευμένος
4. Παρατηρείται αδυναμία απορρόφησης όσων ζητούν θέσεις πνευματικής εργασίας. Υπάρχει δηλαδή.....
Οι χειρωνακτες εργάτες είναι πια περιζήτητοι. Θεωρούνται σπάνια κατηγορία.....
Η εργασιακή απασχόληση περιορίζει τα οικονομικά προβλήματα. Βελτιώνει το.....
Η καθολικότητα της εργασίας παρεμποδίζει τις κοινωνικές συγκρούσεις. Διασφαλίζει την κοινωνική.....

A
Επιρροή
Συμβάλλω
Επίπτωση
Επήρεια
Αποτέλεσμα
Επίδραση
Συντείνω

B
επενέργεια[αρνητική χροιά]
ενέργεια και το αποτέλεσμα
επιβολή που ασκείται σε κάποιον
αρνητική συνέπεια
συνέπεια
κατατείνω[θετική χροιά]
κατατείνω[θετική ή αρνητική]

ΚΕΙΜΕΝΟ

Το κοινωνικό δικαίωμα της εργασίας είναι νομικά – συνταγματικά – κατοχυρωμένο και έτσι αναπόφευκτα η Πολιτεία είναι υποχρεωμένη να εξασφαλίζει τους όρους για την πλήρη απασχόληση όλων. Κάτι τέτοιο όμως – δυστυχώς δεν ισχύει και είναι πράγματι αρκετοί εκείνοι που επιθυμούν, αλλά δεν μπορούν να εργασθούν.

Οι άνεργοι λοιπόν [σε αντίθεση με τους άεργους που μπορούν, αλλά δεν θέλουν να εργασθούν] φαίνεται ότι πληθαίνουν, κι αυτό επιβάλλει την προσέγγιση των αιτιών που προκαλούν το απειλητικό αυτό φαινόμενο αλλά και την παρουσίαση κάποιων μέτρων για την αντιμετώπιση του.

Κυρίαρχη συνιστώσα του προβλήματος αποτελεί η έλλειψη επενδύσεων από το δημόσιο τομέα αλλά και από ιδιωτικούς φορείς] για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Ισάξιας βαρύτητας αίτιο είναι ότι στο πλαίσιο του διεθνούς ανταγωνιστικού κλίματος μεταξύ κρατών, επιχειρήσεων προβλέπεται μείωση των δαπανών και ιδίως του κόστους εργασίας/παραγωγής, γεγονός που κατατείνει σε απολύσεις εργατικού δυναμικού.

Παράλληλα οι αδιαφανείς διαδικασίες πρόσληψης και διορισμού, το «πελατειακό σύστημα» και η αναπόφευκτη αναξιοκρατία διογκώνουν το πρόβλημα της ανεργίας, αφού επιτρέπουν την άνιση κατανομή και πλήρωση θέσεων εργασίας

Τέλος ευθύνη φέρει και το ίδιο το άτομο στο βαθμό που αυτοπαγιδεύεται σε αυστηρές επιλογές ως προς τη φύση της εργασίας

Το καθεστώς της παρατεταμένης ανεργίας εγκυμονεί κινδύνους για την ψυχική υγεία και την τελική κοινωνική συμπεριφορά του μη εργαζομένου. Συχνά ο άνεργος, πιεζόμενος από το δυσβάστακτο βάρος της απραγίας του, εξωθείται σε αντικοινωνική συμπεριφορά [εσωστρέφεια, τάσεις απομόνωσης, μελαγχολία] ή και σε αντικοινωνικές ενέργειες. Βέβαια, το «τελικό πέρασμα στην πράξη» εξαρτάται από την ένταση της οικονομικής ανέχειας που βιώνει το άτομο, από τη βιοψυχική του ιδιοσυστασία και από το πνευματικό – μορφωτικό του επίπεδο. Ωστόσο, σε καμιά περίπτωση δεν θα πρέπει να ολισθήσουμε στην πλαναίσιση ότι οι άνεργοι είναι κοινωνικά επικίνδυνοι · αντίθετα η περιγραφή αυτού του φαινομένου μας υποχρεώνει να προβούμε σε άμεσα και συγκεκριμένα μέτρα αντιμετώπισης του

1. Να αποδώσετε περιληπτικά το νόημα του κειμένου
2. Να αντιστοιχίσετε τις φράσεις της στήλης Α με αυτές της στήλης Β, ώστε να διαφαίνεται η σχέση αιτίου αποτελέσματος

A	B
Έλλειψη επενδύσεων	αυτοπαγίδευση του ατόμου
Αδιαφανείς διαδικασίες πρόσληψης	αντικοινωνικότητα
Αυστηρές επιλογές ως προς τη φύση της εργασίας	αναξιοκρατία
Μείωση δαπανών	απολύσεις
Παρατεταμένη ανεργία	μείωση νέων θέσεων εργασίας

3. Να αντιστοιχίσετε τα ουσιαστικά της στήλης Α με τα αντίονυμα της στήλης Β και να γράψετε συνώνυμα των ουσιαστικών της στήλης Β

A	B
Αξιοκρατία	πρόσληψη
Κόστος	πληθώρα
Εσωστρέφεια	αναξιοκρατία
Απόλυση	εκδηλωτικότητα
Έλλειψη	όφελος

4. «Στην εποχή της ταχύτητας που ζούμε οι αλλαγές είναι αναμενόμενες σε πολλούς τομείς. Έτσι και στον εργασιακό χώρο παρατηρούνται όχι μόνο καινούρια επαγγέλματα αλλά και διαφορετικές μορφές εργασίας και σχέσεις μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων. Ο λόγος γίνεται για την τηλεργασία, η οποία έχει κάνει την εμφάνισή της και στην Ελλάδα και, όπως πιστεύουν πολλοί, μπορεί όχι μόνο να συμβάλλει στη μείωση της ανεργίας αλλά και να αποφέρει στους εργαζόμενους και στους εργοδότες μεγαλύτερα οικονομικά οφέλη απ' ό,τι η συμβατική εργασία

Να αντικαταστήσετε τις υπογραμμισμένες λέξεις, χωρίς να αλλοιώνεται η σημασία του κειμένου

Να αντιστοιχίσετε τις δύο στήλες :

A

B

Δράση
Εργατικότητα
Εργασία
Εργο
Εκτέλεση
Οκνηρία
Αντενέργεια
Απραξία
Αργία
Επάγγελμα
Απασχόληση
Μεθοδικότητα
Ικανότητα
Προσπάθεια
Σύμπραξη

1.μόνιμη βιοποριστική απασχόληση
2.διάθεση δυνάμεων
3.αγάπη ή διάθεση για εργασία
4.αποτελείωση έργου
5.προϊόν εργασίας
6.έλλειψη δράσης
7.ενέργεια αντίθετη άλλης ενέργειας
8.διάθεση αποφυγής της εργασίας
9.το να μην εργάζεται κάποιος
10.το να καταγίνεται κάποιος με κάτι
11.το σύνολο των ενεργειών σε ένα τομέα
12.το να μπορεί να πράττει κάποιος κάτι
13.το να γίνεται κάτι με λογική τάξη
14.συμμετοχή στο κοινό έργο
15.καταβολή δραστηρίας ενέργειας

Η ενασχόληση με πολλά
Η ιδιαίτερα επιτυχής ενασχόληση με κάτι
Η έμμονη επίδοση σε κάτι
Η αποκλειστική προσήλωση σε κάτι
Η απεριόπαστη αφοσίωση σε κάτι
Αυτός που εργάζεται με τα χέρια
Εκείνο που μας απασχολεί
Το να γίνεται κάτι με λογική τάξη
Η εύρυθμη συγκρότηση μιας δημιουργίας

1.αφίερωση
2.επιτηδειότητα
3.πολυπραγμοσύνη
4.συγκέντρωση
5.απασχόληση
6.προσκόλληση
7.προγραμματισμένος
8.αποδιοργάνωση
9.οργάνωση

Να σχηματίσετε φράσεις με τα ρήματα ασκώ, εξασκώ, εργάζομαι, επεξεργάζομαι, κατεργάζομαι, απεργάζομαι

Να σχηματίσετε προτάσεις με τις παρακάτω φράσεις: δείκτης ανεργίας, πιθανότητα εργασιακής ένταξης, εφαρμοσμένη γνώση, εργατικό δυναμικό, αγορά εργασίας, δυνατότητες απασχόλησης, επαγγελματικοί κώδικες, αυτοματοποίηση παραγωγής

Να κατατάξετε κλιμακωτά από τα ασθενέστερα στα ισχυρότερα τα ακόλουθα συνώνυμα:

- κατακρίνω, αποδοκιμάζω, επιφυλάσσομαι, διαφωνώ
- συζητώ, διακηρύσσω, αγορεύω, μονολογώ
- τελειοποιώ, συμπληρώνω, βελτιώνω, επιδιορθώνω
- υβρίζω, κάκολογώ, βλασφημώ, συκοφαντώ
- επιτίθεμαι, πολεμώ, εισβάλλω, αμύνομαι, αποκρούω

Να βρείτε συνώνυμες λέξεις ή φράσεις :

Ο αγώνας των εργαζομένων για άνοδο του βιοτικού επιπέδου

Ελευθερία συνδικαλιστικής δράσης

Υποχρεώσεις του εργαζομένου

Συνθήκες εργασίας [ενν.που συμφωνούνται μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων]

Διαπραγμάτευση [μεταξύ εργοδοτών – εργαζομένων]

Λύση σύμβασης εργασίας

Να βρείτε την ετυμολογία των παρακάτω λέξεων και να τις ερμηνεύσετε : ουτοπία, απομυθοποίηση, αυτοπραγμάτωση, πεμπτουσία

1. Να γράψετε αντώνυμα των παρακάτω λέξεων : όξυνση, ματαίωση, απόκλιση, συρρίκνωση, διαλλακτικότητα, έκδηλος, εξέλιξη, συγκεκριμένα, παθολογικός, ζενίθ, κατάφαση, έλλειψη
2. Να γράψετε συνώνυμα των εξής λέξεων : διαδικασία, ερέθισμα, μαζικός, ομαδικός, σημαντικός, διαρκής, αλληλεπίδραση
3. Να βρείτε την ετυμολογία των παρακάτω λέξεων και να τις ερμηνεύσετε : ανανέωση, τυπογραφία, προσιτός, εικονογράφηση, εφημερίδα
4. Να βρείτε συνώνυμα των λέξεων : οπτιμιστής, διάυλος, ωχριούν, εξαλείφουν, αντισταθμίζουν
5. Να βρείτε αντώνυμα των λέξεων : αυξανόμενη, εργασία, πώση, επισημαίνουν, αμφίδρομη

ΚΕΙΜΕΝΟ

Οι νέες οικονομικές αλήθειες του επόμενου αιώνα κάνουν πολύ πιο απίθανο το ότι η αγορά ή ο δημόσιος τομέας θα μπορέσουν γι' άλλη μια φορά να σώσουν την οικονομία από την αυξανόμενη τεχνολογική ανεργία και τη μειούμενη καταναλωτική ζήτηση. Οι τεχνολογίες της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών απειλούν με απώλεια δεκάδων εκατομμυρίων θέσεων εργασίας στα χρόνια που έρχονται και με μια σταθερή πώση απασχόλησης σε πολλές βιομηχανίες και κατηγορίες επαγγελμάτων. Οι τεχνολογικοί οπτιμιστές αντιτείνουν ότι τα νέα προϊόντα και οι υπηρεσίες της υψηλής τεχνολογίας θα δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας και επισημαίνουν το γεγονός ότι στις αρχές του αιώνα μας μπορεί το αυτοκίνητο να ακρήστευσε το άλογο και την άμαξα, αλλά έφερε μαζί του εκατομμύρια καινούριες δουλειές. Αν και είναι αλήθεια ότι πολλά από τα προϊόντα και τις υπηρεσίες της εποχής της πληροφορικής ακρηστεύουν τα παλαιότερα, χρειάζονται πολύ λιγότερα εργατικά χέρια για την παραγωγή και τη λειτουργία τους. Ας πάρουμε για παράδειγμα τις πολυσυζητημένες λεωφόρους της πληροφορικής – μια επαναστατική νέα μορφή αμφίδρομης επικοινωνίας που θα μπορεί να φέρνει μια γκάμα πληροφοριών και υπηρεσιών απευθείας στον καταναλωτή, παρακάμπτοντας παραδοσιακούς διαύλους μεταφοράς και διανομής. Η καινούρια λεωφόρος των δεδομένων θα απασχολήσει έναν όλο και μεγαλύτερο αριθμό επιστημόνων στο χώρο των ηλεκτρονικών υπολογιστών, μηχανικών, παραγωγών, συγγραφέων και καλλιτεχνών – για τον προγραμματισμό, τον έλεγχο και τη διοίκηση των δικτύων. Μολαταύτα, οι αριθμοί τους θα ωχριούν σε σύγκριση με τα εκατομμύρια υπαλλήλων στους τομείς της χονδρικής και λιανικής πώλησης, οι εργασίες των οποίων θα έχουν γίνει περιττές και ακατάλληλες από το νέο μέσο

Πολλοί επιχειρηματίες αναγνωρίζουν ότι ορισμένοι από τους νέους κλάδους και οι καινοτομίες της υψηλής τεχνολογίας δημιουργούν πολύ λιγότερες θέσεις εργασίας από αυτές που εξαλείφουν. Εξακολουθούν να πιστεύουν, ωστόσο, ότι οι απώλειες στην εσωτερική αγορά θα αντισταθμιστούν από αυξήσεις της ζήτησης στο εξωτερικό και το άνοιγμα νέων υπερπόντιων αγορών. Οι σημερινές πολυεθνικές επιχειρήσεις έχουν εμπλακεί σε ένα σκληρό αγώνα για να γκρεμίσουν τους εμπορικούς φραγμούς και να εισβάλουν σε νέες παρθένες περιοχές, αναζητώντας αγορές για μια μεγαλύτερη παραγωγή αγαθών και παροχή υπηρεσιών. Ελπίζουν ότι μπορούν να δημιουργηθούν καινούριες αγορές με έναν αρκετά ταχύ ρυθμό

ώστε να απορροφήσουν τις αυξανόμενες παραγωγικές δυνατότητες που προσφέρει η νέα επανάσταση της τεχνολογίας...

Φροντιστήριο ΠΡΙΣΜΑ - Κάλυμνος